

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Maria Enroth/Linda Sjöö
 Tel: 010-698 10 98/010-698 16 02
 maria.enroth@naturvardsverket.se
 linda.sjoo@naturvardsverket.se

PM
 2016-01-22

Ärendenr:
 NV-08447-14

Remissammanställning Naturvårdsverkets vägledning Industriutsläppsbestämmelser

Avstår från att yttra sig: Mark- och miljödomstolen i Nacka, Mark- och miljööverdomstolen och Trelleborgs kommun.

Tillstyrker: Hässleholms kommun, Kristianstads kommun, Länsstyrelsen i Gävleborg, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Skåne, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Västerbotten, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Länsstyrelsen i Östergötland, Länsstyrelsen i Uppsala, Malmö kommun, Skellefteå kommun, Stockholms stad och Uppsala kommun.

Avstyrker: IKEM, Jernkontoret, Skogsindustrierna, SPBI, Svenska Kalkföreningen och Svenskt Näringsliv.

Yttrar sig endast i avgränsad fråga: Havs- och vattenmyndigheten.

Avsnitt	Remissinstans Synpunkt	Bedömning	Föranleder ändring?
	Miljökontoret i Hässleholms kommun		
Sammanfattn.	När kommer den branschspecifika vägledningen för de BAT som redan har offentliggjorts och där ingen vägledning har skickats ut?	Beaktas inte som en synpunkt på den aktuella vägledningen. Kommentarer om branschspecifik vägledning ges kortfattat i rapporten.	Nej

S. 14	Under rubriken <i>Slutsatser utan utsläppsvärden</i> kan man av de två första meningarna göra tolkningen att slutsatser utan utsläppsvärden medför omprövning av tillstånd, vilket jag inte tror är syftet när man sedan läser vidare i dokumentet.	Det tydliggörs att slutsatser utan utsläppsvärden ska användas som referens direkt efter offentliggörande. Det förtydas vad som avser direktivet respektive det svenska genomförandet.	Ja
S. 23	Under rubriken <i>Slutsatser utan utsläppsvärden och rättskraften</i> anges att rättskraften bryts först efter det att tillsynsmyndigheten har meddelat ett föreläggande eller ansökt om prövning. Innebär detta att frivillig prövning som initieras av verksamhetsutövaren själv inte kan leda till att rättskraften bryts för slutsatser utan utsläppsvärden?	Avsnittet har skrivits om/förtydligats.	Ja
S. 28-29	Under rubriken <i>Mätning – Krävs alternativvärde?</i> anges att frågan om mätfrekvens och mätmetod kan avgöras av tillsynsmyndigheten. Kommer det att komma mer vägledning och stöd angående detta?	Avsnittet har skrivits om. Ingen ytterligare vägledning utöver detta är planerad.	Ja
	Kan ett förtydligande göras att koderna för de verksamheter som är IED-verksamheter betecknas med IUV i miljöprövningsförordningen?	För närvarande finns inte någon särskild beteckning i koderna för industriutsläppsverksamheterna i miljöprövningsförordningen. Naturvårdsverket har lämnat ett förslag till miljödepartementet om att koderna för dessa verksamheter ska betecknas med ett ”i”.	Nej
S. 33	Under rubrikerna <i>Dubbla värden, samma medelvärdesperiod</i> anges att en verksamhetsutövare endast behöver visa att ett värde uppfylls om det rör sig om samma medelvärdesperiod. Detta ska	Avsnittet har förtydligats. I glas-slutsatserna anges <i>inte</i> särskilt att värdena ska ses som likvärdiga alternativ. I stället finns det en	Ja

	anges under Allmänna överväganden i BAT-slutsatsdokumentet. Jag har tidigare ställt frågor till Naturvårdsverket om detta, se bifogad e-postkonversation och jag tycker inte att det som står i vägledningen stämmer med den information jag har fått, vad gäller? Behöver då endast det ena värdet redovisas i miljörapporten? En mycket viktig fråga för oss i Hässleholm just nu blir då: Vad gäller för BAT-slutsatserna gällande mineralullstillverkning, ska verksamheten klara både värdena?	omvandlingstabell från mg/Nm ³ till kg/ton som kan användas för att redovisa båda värdena.	
S. 34	Jag tolkar texten under rubrikerna <i>Slutsatser som ska börja tillämpas under ett löpande verksamhetsår</i> som att om verksamhetsutövaren inte kan visa att de klarar slutsatserna genom att redovisa antingen ett delårsvärde för de månader då BAT varit i kraft eller ett kalendermedelvärde som inkluderar månaderna innan BAT trädde i kraft, så har de fortfarande möjligheten att beräkna årsmedelvärde för ett brutet år. Om jag tolkat detta rätt är formuleringen i vägledningen bra. Har jag missförstått bör ni förtydliga hur bedömningen ska ske.	Avsnittet förtydligas även med hänsyn till fler synpunkter.	Ja
	Miljö- och hälsoskyddskontoret i Kristianstads kommun		
S. 14	I fråga om onormal drift - gärna en utveckling med rådgivning för tillsynsmyndigheten hur denna ska agera. Ge gärna exempel på händelser och godtagbar varaktighet för att de ska anses vara en onormal händelse.	En beskrivning finns under avsnittet "Onormala driftförhållanden". Bedömningen av vad som är onormal drift måste göras från fall till fall. Närmare exempel ges inte.	Nej
S. 19	I fråga om att tillståndet styr om man är en IED-verksamhet och	Det förtydligas att tillståndsgiven produktion styr klassningen samt att bedömningen i praktiken görs i	Ja

	att detta inte kan variera från dag till dag: Här är det viktigt att förtydliga vad som gäller för tillstånd som baseras på hårdvaruattribut. Antag att ett tillstånd gäller för 52 MW men utbyggnad har endast skett till 45 MW. Detta kan då givetvis inte variera från dag till dag. En sådan vägledning vore önskvärd. Kanske bättre att utgå från den klassning som har gjorts av tillsynsmyndigheten?	samband med miljörapporten.	
S. 27	Onormal drift är viktiga frågor för TSM. Finns det möjlighet att förtydliga ämnet. "Försiktighetsmått som följer av miljöbalkens hänsynsregler" är en ganska vag vägledning. I vägledningen bör också tiden för åtgärdande diskuteras.	Tolkningen av de allmänna hänsynsreglerna ligger utanför ämnet för vägledningen. Information om verksamhetsutövarens skyldighet att omedelbart informera tillsynsmyndigheten läggs till.	Ja
S. 34	BAT-AEL:er som börjar gälla under ett löpande verksamhetsår: Detta gäller under förutsättning att det står årsmedelvärde. Om det står kalenderår så fungerar inte denna sista punkt. Då återstår dispens eller kanske någon annan metod.	Avsnittet förtydligas.	Ja
	Länsstyrelsen i Gävleborg		
	Vägledningen är inte helt lättillgänglig. Stora delar blir mer som en sammanfattning av industriutsläppsbestämmelserna än ett användbart verktyg.	Vägledningen kompletteras av Miljösamverkan Sveriges vägledningar och mallar som har en mer praktisk inriktning.	Nej
S. 14	Det står att slutsatser utan utsläppsvärden ska användas som referens vid tillståndsprövning senast fyra år efter	Det tydliggörs att alla tillämpliga BAT-slutsatser ska användas som referens direkt efter	Ja

	offentliggörandet. Detta kan tolkas som att NV menar att en omprövning ska göras. Däremot framgår det dåligt hur den löpande tillsynen kring slutsatser utan utsläppsvärden ska göras. I fråga om BAT-AEL:er har Lst sedan tidigare vägledningsseminarium intrycket att dessa ska följas vid en prövning som inträffar inom fyra år efter offentliggörandet. Inte endast användas som referens.	offentliggörande. Det förtydas vad som avser direktivet respektive det svenska genomförandet. Det tydliggörs även att en omprövning inte behövs med det svenska genomförandet.	
	Hellre en sidhänvisning än ”se nedan”.	Hänvisningar ändras generellt till avsnittshänvisningar.	Ja
	Någon med kompetens inom informationsområdet bör granska vägledningen.	Åtgärdas i slutskedet.	Ja
	Länsstyrelsen i Jönköping		
	Vägledningen bör om möjligt bli tydligare med vilken prövningsmyndighet som gör vad i olika lägen. Det kan ju uppfattas lite förvirrande. Exempelvis så pratar man på sidan 40 om ”den ordinarie prövningsmyndigheten respektive miljöprövningsdelegationen” samt ”prövningsmyndigheten” och om man tittar på sidan 30 så kan man ju kanske förtydliga att i det läge som det inte pågår en tillståndsprövning så kan det ju bli så att Miljöprövningsdelegationen prövar en ansökan om dispens för en A-anläggning.	Naturvårdsverket använder begreppen <i>tillståndsmyndigheten</i> avseende den myndighet som prövar tillståndet, och <i>prövningsmyndigheten</i> för MPD när den prövar dispens- och alternativvärden. Förtydligas ytterligare.	Ja
	Det finns ju tre kriterier för att bevilja dispens (var anläggningen ligger geografiskt, tekniska egenskaper och lokala	Avsnittet modifieras med ledning av flertal	Ja

	miljöförhållanden). Vi tycker därför att vägledningen på sidorna 30-31 bör förtydligas så att respektive kriterium får en egen rubrik!	remissynpunkter. Bl a tas exemplen tas bort	
	Vi känner att det borde läggas mer tyngd på avsnittet huvudverksamhet/sidoverksamhet (sidan 24-25) och vilka kriterier som bör användas för att komma fram till vad som är huvud-resp. sidoverksamhet. I samband med IED-utbildningen den 14-15 januari visade NV i en av sina presentationer en bild med förslag till klassificeringskriterier (3 punkter: ”1. Det huvudsakliga syftet med de produkter som tillverkas eller de processer som bedrivs... 2. Miljöpåverkan av de verksamheter som bedrivs 3. Vad som anges i slutsatserna om bästa tillgängliga teknik...”). Ni kanske kunde klippa in denna och utveckla/förtydliga?	Vägledningen kompletteras i detta avseende.	Ja
S. 11	Vore bra att vara övertydlig när det gäller definitionen av verksamhetstyper. Det är ju viktigt att tydliggöra att alla verksamhetstyper i Industriutsläppsdirektivet inte är så kallade IED-verksamheter!	Skrivningar om detta förtydligas.	Ja
	Länsstyrelsen Skåne		
	Länsstyrelsen ställer sig positiv till de föreslagna ändringarna, men anser att VL behöver fördjupas och att cirkelhänvisningar bör undvikas. Texten är invecklad och lite snårig. Bör	Vägledningen gås igenom med avseende på tydlighet och läsbarhet.	Ja

	klarspråksgranskas.		
	Det hänvisas till att rättspraxis kommer att ge vägledning. Det är uppenbart, men behovet av vägledning är som störst innan rättspraxis bildas.	Det finns begränsad möjlighet att vägleda i vissa frågor innan det är klart hur bestämmelserna kommer att tillämpas.	Nej
	NV borde ta initiativ till ett praxis-bibliotek kring IED samt upprätta en förteckning över gällande BREF med länk till den svenska översättningen av BAT-slutsatserna.	Naturvårdsverket lägger ut alla tillståndsdomar och - beslut samt dispensbeslut på Naturvårdsverket.se. Det pågår även ett Samverkansprogram för informationsförsörjning IED, som jobbar med frågan om information. En förteckning över BREF-dokument och BAT-slutsatser finns även på IPPC-byråns webbplats.	Nej
	En förteckning över alla svenska IED-anläggningar bör göras.	En sådan kan tas ut från SMP så snart klassningen är gjord.	Nej
	VL bör kompletteras med ett avsnitt om rapportering till EU utifrån pågående samverkansprojektets iterat 1. Även statusrapporter bör behandlas. Den VL om statusrapporter som Lst har tagit del av är långt ifrån lika klargörande som aktuell VL.	Samverkansprojektet samt information om detta hanteras separat. Det finns en från Naturvårdsverket nyligen framtagen, vägledning om statusrapport.	Nej
S. 21	Det hänvisas till andra VL (min anmärkning: branschvisa) – finns dessa framtagna? Det finns en risk att man pekar ut andra VL utan att det där finns någon fördjupning.	Branschspecifik vägledning tas fram, omfattningen kommer att variera utifrån behov.	Nej
S. 11	Definitionen av IED-verksamhet är svår att förstå. Kan man omfattas av IED utan att vara en IED-verksamhet? Exempel	Skrivningar om detta förtydligas.	Ja

	önskas på verksamheter av de olika varianterna (kap. II eller ej).		
S. 13	Vilka verksamheter kommer inte att beröras av horisontella slutsatser? Varför skriver man så? Vilka undantas?	Det vet vi först när alla BAT-slutsatsdokument har beslutats.	Nej
S. 25	Lst önskar att vad som framfördes i RU angående bl.a. kriterier och klassificering ska beaktas och att ytterligare exempel utöver sågverk/doppning ska ges.	Vägledningen kompletteras i detta avseende. Ytterligare exempel är svåra att ge.	Ja
	Det är bra att man klargör att beslut om såväl alternativvärden som dispenser ska fattas av MPD. Det verkar vara en spridd uppfattning hos prövningsmyndigheter att det är tillsynsmyndigheten som ska fatta beslut. På samma sätt bör det klargöras att statusrapporter ska ges in till MPD i samband med tillståndsprövning.	Det anges i vägledningen att det är MPD (och i vissa fall mark- och miljödomstolen) som prövar ansökningar om alternativvärden och dispenser. Frågor gällande statusrapporter framgår av vägledningen om statusrapporter.	Nej
	Rättskraft; TM kan alltså genom föreläggande bryta in i tillståndet och förelägga om skärpning av en redan prövad fråga? Vad gäller för de IED-verksamheter som inte omfattas av horisontella slutsatser, kan förelägganden bryta rättskraften även i dessa fall?	Vissa skrivningar var felaktiga och ändras.	Ja
	Om alternativvärden prövas av tillståndsmyndigheten bör det anges uttryckligen i domen. Om det rör sig om tidsbegränsade villkor, hur står man juridiskt efter att tidsspannet löpt ut?	Då måste BAT-AEL:erna följas så som de uttrycks i BAT-slutsatsdokumentet. Det förtydligas i vägledningen.	Ja

	Avsnittet om gemensam reningsanläggning behöver förtydligas. Ska principen att rena vid källan frångås, dvs. att anläggningen som omfattas av BAT-AEL kan välja att rena hos sig eller välja att släppa ut (spädning) till ett reningsverk i annans regi. var hamnar man rättsligt vid överskridande av BAT-AEL?	Skrivningar om gemensam reningsanläggning och straffsanktionering ses över och justeras.	Ja
	Vilken instans ska fastställa IED-koder?	Vägledningen kompletteras i detta avseende.	Ja
	Avsnittet om mätning bör förtydligas utifrån standardens teoretiska förutsättningar och de avsteg från mätmetodikens teori som man kan tvingas acceptera i verkligheten. En jämförelse med t.ex. Tyskland skulle vara intressant, t.ex. i fråga om mätplan.	Aktuell vägledning avser att vara generell och inte gå in på detaljnivå i specifika frågor. Viss mer detaljerad vägledning ges branschspecifikt.	Nej
	Länsstyrelsen i Södermanland		
	Vill bara säga att jag tycker vägledningen är himla bra! Att jag sedan inte hänger med i allt, anpassade villkor samt BAT-slutsatser kontra BMT och provningar, är en annan sak... :-)		-
	Länsstyrelsen Västerbotten		
	Det är mycket bra med en vägledning inom detta område som är så komplicerat. Vi tycker dock att remissen borde utgått från Naturvårdsverket mer formellt och inte enbart via "samarbetsytan IED-nätverket".	Det var efter en avvägning av effekt kontra arbetsinsats som det beslutades att lägga ut den på samverkansytan.	Nej
	I sammanfattningen står att vägledningen ska innehåll lättillgänglig och översiktlig, men likväl fördjupad information om direktivet och det svenska genomförandet. I	Ny sammanfattning skrivs.	Ja

	<p>början av vägledningen anser vi dock att innehållet är svårtolkat med många hänvisningar till direktivet och andra dokument. Det finns en rad viktiga punkter/kom ihåg i vägledningen som borde lyftas fram i sammanfattningen. Gärna uppdelat på prövning och tillsyn. Den sammanfattning som finns nu säger i princip ingenting om vad vägledningen innehåller och kan egentligen tas bort.</p>		
	<p>4.e stycket under Bakgrund, Inledning lyder som följer: Benämningen industriutsläppsverksamhet, eller kortformen IED-verksamhet, är förbehållen de verksamheter som omfattas av direktivets kapitel II. Det är dessa verksamheter som omfattas av BAT-slutsatser. Bestämmelserna i kapitel III-VI är minimikrav som gäller för fyra olika verksamhetstyper. De verksamheter som omfattas av kapitel III och VI är dessutom IED-verksamheter enligt kapitel II. De som omfattas av kapitel IV och V kan vara det, men är det inte alltid. Här är det hänvisat till olika kapitel i direktivet och skrivet på ett sådant sätt att man måste läsa direktivet för att förstå vad som menas. I en vägledning borde man inte behöva titta i kompletterande dokument.</p>	<p>Det anges tydligare vad direktivets kapitel avser.</p>	<p>Ja</p>
	<p>Kapitlet med BAT-slutsatser på s 14-15 är generellt väldigt rörigt skrivet. Under rubriken slutsatser med utsläppsvärden finns några väldigt viktiga kommentarer som borde lyftas tydligare, t ex att utsläppsvärden gäller vid normala driftsförhållanden och varför utsläppsvärdena ofta anges i intervaller.</p>	<p>Avsnitten ses över utifrån synpunkterna.</p>	<p>Ja</p>

	<p>Under rubriken slutsatser ska användas som referens vid tillståndsprövningen står det att: ”Under en övergångsperiod (tills de ersätts av slutsatser beslutade under IED) ska även BAT-slutsatser enligt IPPC-BREF:ar användas som referens vid tillståndsprövning. Detta gäller dock endast slutsatser utan utsläppsvärden (art. 13.7).”</p> <p>Varför ska inte slutsatser med utsläppsvärden användas som referens? Kan man inte använda dem men bortse från utsläppsvärdena?</p>	<p>Direktivet kräver inte det, men vid tillämpningen av 2 kap. 3 § MB ska all tillgänglig kunskap beaktas, de kommer in den vägen. Vägledningen förtydligas.</p>	<p>Ja</p>
	<p>Kapitlet BAT-slutsatser i praktiken är väl mera bara en beskrivning i hur BAT-slutsatserna är uppbyggda?</p>	<p>Rubrikerna skrivs om.</p>	<p>Ja</p>
	<p>Kapitlet Föreskrifterna i IUF bryter tillståndets rättskraft på s 17 innehåller en mycket viktig rad som lyder ”Innebörden av detta är att tillsynsmyndigheten har rätt att utifrån BAT-slutsatserna ställa krav på en verksamhet som går utöver vad tillståndet anger.” Med tanke på hur viktig denna rad är borde den lyftas fram tydligare.</p>	<p>Avsnittet skrivs om.</p>	<p>Ja</p>
	<p>Under kapitlet När anläggningsbegreppet får betydelse på s. 20 står bl.a. följande: ”Om det på en anläggning t.ex. bedrivs både sågverks- (icke-IED) och impregneringsverksamhet (IED) – ska BAT-slutsatserna då tillämpas på hela anläggningen eller endast på IED-verksamheten? Naturvårdsverkets tolkning är att man, för att inte underimplementera direktivet (bl.a. art. 11, 14 och 15), måste ha hela anläggningen som utgångspunkt. Sedan kan t.ex. vad som anges i slutsatserna ge en snävare tolkning i det enskilda fallet.”</p> <p>Ställningstagandet känns otydligt och vi anser att det behövs</p>	<p>Skrivningen utvecklas något.</p>	<p>Ja</p>

	ett tydligare svar på frågan.		
	Kapitlet Förnyad bedömning inom fyra år på s 24 bör göras tydligare. Kan tillsynsmyndigheten förelägga om omprövning av verksamheten?	Tillsynsmyndighetens möjlighet att ingripa utvecklas i avsnittet om Egenkontroll och tillsyn.	Nej
	Ett annat viktigt kapitel som borde lyftas i en sammanfattning är det som finns på s. 26, 2 stycket: ”Av art 3.10 följer att BAT inte endast avser den teknik som används, utan även hur anläggningen utformas, uppförs, underhålls, drivs och avvecklas. Samma grundläggande krav på att sköta sin utrustning följer av miljöbalkens hänsynsregler. En driftstörning som beror på olämpligt eller felaktigt handhavande, eller bristande förebyggande underhåll, kan därför inte automatiskt anses vara onormal drift. En typsituation kan därför bedömas olika – normal eller onormal - beroende på bakomliggande orsaker och verksamhetsutövarens agerande.”	Ny sammanfattning skrivs som dock är på en översiktlig nivå.	Ja
	Det är otydligt hur alternativvärden verkligen ska användas. Om detta kan förtydligas vore det önskvärt.	Förtydliganden görs. I nuläget är det denna vägledning som kan ges. Praxis får lägga fast ramarna ytterligare.	Nej
	Kapitlet Kriterier för dispens på s. 30-31 är väldigt bra skrivet. Det framgår tydligt när Naturvårdsverket anser att dispens är motiverat eller inte. Det underlättar mycket för tillsynsmyndigheterna med sådana tydliga ställningstaganden!	Exemplen utgår till följd av flertal synpunkter..	-
	Kapitlet Om verksamheten ligger nere eller har avslutats är också viktigt och borde finnas i en sammanfattning, speciellt följande: ”Det är Naturvårdsverkets uppfattning att så länge	Sammanfattningen är av begränsad omfattning och beskriver generella områden.	Nej

	tillståndet är giltigt så gäller tillämpliga bestämmelser i IUF, oavsett om verksamheten ligger nere eller har avslutats. Dessutom gäller skyldigheten att lämna miljörapport enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:9) om miljörapport (26 kap. 20 § första stycket miljöbalken).”		
	Vägledningen borde kompletteras med information om vem som beslutar i frågan om vilken IED-kod som är den huvudsakliga koden?	Vägledningen kompletteras i detta avseende.	Ja
	Genomgående i dokumentet används bl a följande hänvisningar: anges ovan, enligt ovan, nämnts ovan, beskrivs ovan. Ibland hänvisar man sedan till kapitel men inte alltid. En översyn behöver göras av dokumentet så att hänvisning alltid finns till rätt kapitel/stycke.	En sådan översyn görs.	Ja
	Länsstyrelsen i Västra Götaland		
	Vi tycker att vägledningen huvudsakligen är mycket bra och välskriven.		-
S. 11	Det kan medföra en viss otydlighet om begreppet IED-verksamhet används för de verksamheter som omfattas av industriutsläppsförordningen (kap II i IED) eftersom IED även omfattar andra verksamheter. Det kan vara lämpligare att ha kvar det nuvarande begreppet industriutsläppsverksamhet eftersom det är kopplat till industriutsläppsförordningen där en del av verksamhetstyperna som omfattas av IED finns med. Direktivet gäller de industriella verksamheter som ger upphov till föroreningar som avses i kapitlen II–VI i IED. Kapitel V omfattar särskilda bestämmelser för anläggningar	Användningen av IED-verksamhet byts ut till industriutsläppsverksamhet.	Ja

	och verksamheter som använder organiska lösningsmedel. Begreppet IED-verksamhet bör kanske hellre användas för alla verksamheter som omfattas av IED.		
S. 12 o 22	Även reningsverk som renar avloppsvatten från en IED-verksamhet utanför anläggningsområdet, och som inte omfattas av avloppdirektivet, har tillkommit. Sådana anläggningar blir, i den mån de inte var det redan innan, tillståndspliktiga och ska enligt övergångsbestämmelserna till MPF ansöka om tillstånd senast den 7 juli 2015 för att få fortsätta att bedriva sin verksamhet.- Vilka avloppsreningsverk och i vilka situationer är inte helt lätt att förstå, det skulle underlätta om man kunde ge några konkreta exempel. Det bör ju ha identifierats faktiska exempel dessa bör kunna utgöra konkreta exempel.	Avsnittet gemensam reningsanläggning skrivs om. Konkreta exempel kan inte ges i dagsläget.	Ja
S. 17	Längst ned. ”I den mån slutsatserna leder till högre krav på verksamheten bryter de enligt 24 kap. 1 § miljöbalken tillstånds rättskraft. Innebörden av detta är att tillsynsmyndigheten har rätt att utifrån BAT-slutsatserna ställa krav på en verksamhet som går utöver vad tillståndet anger.” – Det bör i ett tillägg framhållas att det är verksamhetsutövarnas skyldighet att visa att de uppfyller BAT-slutsatserna eller hur de ska uppfyllas inom föreskriven tid. Det är väl först om de inte visat detta som vi går in och ställer regelmässiga krav!	Avsnittet skrivs om. Verksamhetsutövarens skyldighet framgår av andra avsnitt i vägledningen.	Nej
S. 20	Förklaringen under rubriken ”Verksamhet betyder två olika saker i svensk rätt”. Beskrivningen är krånglig att förstå. Går det att åskådliggöra det på ngt sätt vore det bra. Det behövs även en tydligare beskrivning. Fler praktiska exempel	Avsnitten skrivs om och förtydligas.	Ja

	behövs.		
S. 27 längst ned	Man bör kanske tillägga/betona att det blir en ökad belastning på tillsynssystemet med den valda lösningen. Hur ska det hanteras av tillsynsmyndigheterna?	Resursfördelningsfrågor ligger inte inom ramen för vägledningen.	Nej
S. 28-29	Vad kan tillsynsmyndigheten besluta om när det gäller BAT-AEL och vad ska prövas. Gränsdragningen är svår och kan behöva förtydligas med exempel. (Vi får också olika uppgifter om detta beroende på vem vi frågar inom NV).	Skrivningar om detta förtydligas.	Ja
S. 29	Fig. 5 blir lättare att förstå om den åtföljas av konkreta exempel. Det är svårt att förstå och läsa när det är för mycket hänvisningar till andra föreskrifter utan att man också ha något/några konkreta exempel.	Figur 5 utgår. Skrivningar i aktuellt avsnitt förtydligas.	Ja
S. 46	<i>Information om offentliggjorda BAT-slutsatser.</i> Informationen från NV till berörda tillsynsmyndigheter bör komma direkt när nya BAT-slutsatser offentliggjorts och tillsynsmyndigheterna bör därefter informera berörda VU direkt.	Detta beaktas i Naturvårdsverkets informationsarbete.	Nej
S. 46	NV:s information bör dokumenteras så att även de som inte är verksamma inom branschen eller har möjlighet att ta del av informationen vid dessa tillfällen får tillgång till informationen. Bl.a. underlättar det om BAT-slutsatser som utgör bindande BAT-AEL slutsatser tydliggörs. Det kan även vara en ide att lyfta och särskilt redovisa de fotnoter som kan vara avgörande i respektive BAT-slutsats. Konkreta exempel på när fotnoter har betydelse kan underlätta.	I nuläget läggs dokumentation om BAT-slutsatser ut på Naturvårdsverkets webbplats och vartefter införs de av regeringen i IUF. Det pågår även ett Samverkansprogram för informationsförsörjning IED som arbetar med frågan.	Nej
	Länsstyrelsen Östergötland		

	Det är positivt att författarna har gett sig vinn om att ta upp och besvara de frågeställningar, ibland mycket knepiga, som hittills kommit upp. Vägledningen är relativt lättläst.		-
S. 11	Det anges att IED-verksamhet är en kortform för industriutsläppsverksamhet. Vi undrar om det enbart är Naturvårdsverkets egen uppfattning eller om det är en vedertagen och förankrad kortform till exempel hos Miljödepartementet och domstolarna. En svensk kortform skulle ju till exempel kunna vara IU-verksamhet?	Användningen av IED-verksamhet byts ut till industriutsläppsverksamhet.	Ja
S. 11 tredje stycket	För att underlätta läsandet skulle ”förkortningarna” kunna anges efter verksamhetstyper och efter hänvisningarna till kapitlen i direktivet. ”Bestämmelserna i kapitel III-VI är minimikrav som gäller för fyra olika verksamhetstyper (LCP, WI, VOC och titandioxid). De verksamheter som omfattas av kapitel III (LCP) och VI (titandioxid) är dessutom IED-verksamheter enligt kapitel II. De som omfattas av kapitel IV (WI) och V (VOC) kan vara det, men är det inte alltid.”	För att underlätta läsandet redovisas direktivets olika kapitel i början av avsnittet med angivande av vilka verksamheter kapitlen omfattar.	Ja
S. 12	Det kan vara av värde att tydliggöra att den svenska sammanfattningen av BAT-slutsatser inte återger allt i 5 kap. BREF. Det bör rekommenderas att även titta i kap. 5. Ett exempel är BREF-dokumentet för ytbehandlare där det i den svenska översättningen inte återges värden för utsläpp till luft.	Vägledningen är generell och avser inte specifika BAT-slutsatsdokument.	Nej
S. 12	Tredje stycket under rubriken ”IED:s tillämpningsområde” – Skrivningen innebär att frågor uppkommer som inte besvaras utan att egen jämförelse behöver göras med IPPC. Till vilken nytta? Vi tycker att det bör vara tydligare eller ett	Denna fråga finns dessvärre inte möjlighet att gå in närmare på.	Nej

	<p>annat alternativ är att stycket stryks då det kanske inte tillför något i sak...</p> <p>Figur 1 – Namngivningen på gruppen/de olika grupperna är förvirrande. Är det en eller flera grupper? Om det är färre grupper än vad namnen antyder så bör namngivningen vara konsekvent.</p>	Figuren justeras.	
S. 14	Första stycket under rubriken ”Slutsatser utan utsläppsvärden” – Vad menas med andra meningen ”Och detta ska vara gjort...”? Förefaller inte stämma med vad som annars anges, t.ex. s. 14 under rubriken ”Slutsatserna ska användas...” eller sid. 42.	Avsnittet beskriver direktivets innehåll. Det tydliggörs att slutsatser utan utsläppsvärden ska användas som referens direkt efter offentliggörande.	Ja
S. 14	Andra stycket under rubriken ”Slutsatser med utsläppsvärden” – I detta stycke används begreppen nedre och övre nivå i intervallet, medan i femte raden i stycket ”BAT-slutsatser och BMT” används ...lägre nivå på utsläpp i en BAT-slutsats intervall... På andra ställen t.ex. sid. 21 används ”undre nivå”. Det kanske är en fördel om samma begrepp används. För skrivningen ”en BAT-slutsats intervall” är kanske ”bättre svenska” att skriva som ”i ett intervall i en BAT-slutsats...”?	Begreppen nedre och övre nivå ska användas genomgående.	Ja
S. 16	Kanske blir det mindre risk för missstolkningar om det under rubriken ”BAT-slutsatser och BMT” hänvisas till stycket under rubriken ”BAT-AEL i praktiken”.	Avsnitten formuleras och struktureras delvis om.	Ja
S. 18	Andra meningen - Vad avses med ”enligt vad som anges nedan”. Vidare kanske för att förtydliga så bör också IUF nämnas som ingång till BAT-AEL och inte enbart BAT-	Tydligare hänvisning görs. Hänvisning görs även till IUF.	Ja

	slutsatsdokumentet.		
S. 21-22	Rubrikerna som de är formulerade är förvirrande och likhetstecknen kanske inte hör hemma i rubriken. En annan rubrik än ”Andra försiktighetsmått...” kanske kan bättre tydliggöra vad som avses med stycket.	Rubrikerna ses över. Andra försiktighetsmått är begrepp som används i Industriutsläppsförordningen.	Ja
S. 22	Sista meningen under rubriken ”Gemensam reningsanläggning” – Denna rekommendation om att ställa krav på att ”förbättra avtalet” bör utvecklas för att förtydliga TM:s roll eller möjlighet utifrån rådighet, tillståndets rättskraft m.m.	Avsnittet omarbetas, utpekad mening tas bort.	Ja
S. 23	Under rubriken ”Slutsatser utan utsläppsvärden och rättskraften” hänvisas i första stycket till 1 kap. 12 § IUF och i sista meningen hänvisas till 1 kap. 10 § IUF. Om det är möjligt bör det tydliggöras varför det hänvisas till olika lagtext.	Paragraferna reglerar olika saker. Avsnittet skrivs om.	Ja
	Figur 2 – Rutan/texten som avser år 2020 kanske bör tydliggöras, även om det är underförstått, så att det även framgår att de reviderade BAT-slutsatserna ska uppfyllas fyra år senare, alltså 2024. Rutan för år 2014 tydliggör BAT-slutsats för huvudverksamhet så för att vara konsekvent så kan det vara bra att ha denna information i rutan för år 2020. Detta även om figurtexten anger att det avser ”Brytpunkter för sidoverksamheter”.	Figuren justeras.	Ja
S. 24	Under rubriken ”Förnyad bedömning inom fyra år” – Rubriken och första stycket kan upplevas som förvirrande. Dels är det otydligt vad är det för förnyad bedömning som	Rubriken och utpekad mening skrivs om.	Ja

	<p>ska ske inom fyra år och hur den bedömning förhåller sig till vad som har angivits på sidorna innan? Dels genom ordvalet "...är omvandlat till..." (har vi missförstått eller kan det skrivas följande: "...är genomfört genom de föreskrifter i 2 kap. IUF som ska uppfyllas fyra år efter att huvudverksamheten fått BAT-slutsatser offentliggjorda"). Hur hänger första stycket andra meningen ihop med den förnyade bedömningen?</p>		
S. 25	<p>"Onormala driftförhållanden" – Kan det för några av de fall som kan anses vara onormala driftförhållanden finnas koppling till 6 § 2 st egenkontrollförordningen och kravet på underrättelse? Kanske kan i så fall något nämnas om detta?</p>	<p>Kopplingen till egenkontrollförordningens (6 § andra stycket) skyldighet att anmäla driftstörning som kan leda till olägenheter belyses.</p>	Ja
S. 31	<p>Under rubriken "Underlag för prövning av dispens" – Vi funderar på om även 2 kap. 3 § MB bör nämnas eller om det kommer naturligt av 2 kap. 7 § MB?</p>	<p>Även 2 kap. 3 § MB anges.</p>	Ja
S. 36	<p>Under rubriken "Miljötillsynsförordningen" - Begrepp bör användas konsekvent i detta stycke och i vägledningen generellt. I detta stycke används, så som det kan förstås, begreppet IED-anläggning, IED-verksamhet och anläggning synonymt, jämför 1 kap. 10a § MTF.</p>	<p>Begreppsanvändningen ses över.</p>	Ja
	<p>Vägledningen om anmälan är värdefull och i många stycken tydliggörande, men några frågor uppkommer. s. 38 under rubriken "Vilka ändringar får göras...?" – Här anges att "ändringen i vart fall bara får påverka innebörden i det allmänna villkoret". Vidare "...om ändringen strider mot något annat än det allmänna villkoret...". Vad menas egentligen med påverka innebörden? Menas då något annat villkor eller produktionsomfattningen? Vad gäller egentligen</p>	<p>Vägledningen kring vilka ändringar som får göras efter enbart anmälan lyfts ut och publiceras fristående.</p>	Ja

	för det övriga som bolaget har angivit. Vid en prövning är det en ambition att hålla nere antalet villkor eller bestämmelser. Resonemanget i vägledningen är inte helt lätt att hänga med på och vi undrar om det kan tydliggöras bättre. En annan fundering är om NV bedömer att mer behöver regleras i villkor eller bestämmelser?		
S. 41-42	Anpassade villkor – En reflektion är att det kan vara pedagogiskt svårt att få VU med på att halten enligt BAT-slutsatsen får vara upp till det övre värdet i intervallet. Men att uppfyllelsen av ett villkor, utifrån BMT, t.ex. kg per år kräver en mycket lägre halt. Denna förvirring skulle kunna undvikas om anpassat villkor föreskrivs. Men en tolkning är att NV rekommenderar att om det är skäligt att utsläppsnivån hålls i den nedre delen av intervallet så ska tillståndsmyndigheten föreskriva en annan reglering (inte anpassat villkor) så att utsläppet motsvarar detta möjliga/skäliga lägre utsläpp.	Avsnitten om anpassade villkor ses över.	-
S. 44	Sista stycket under rubriken ”Vad är det för skillnad på ett anpassat villkor och ett alternativvärde” - Inom parenteserna är det vår tolkning att det borde stå ”anpassade villkor” istället för ”anpassade värden”. I annat fall bör begreppet ”alternativa värden” tydliggöras.	Felskrivning justeras.	Ja
	Lite smått: -s. 12 - tre rader från slutet tror vi att ordet ”hur” saknas? -s. 16 och 17, några ordval som bör funderas över... - sjätte raden - ...leda snett..., - sista raden stycket ”Generella föreskrifter ” + andra platser - ... miljötillståndet ska finnas till... (”gälla” är ett annat ord) samt - fjärde stycket under	Felskrivningar och förbättringsförslag justerasl.	Ja

	<p>rubriken ”Föreskrifter i IUF...” - ...komma undan detta krav... bör ersättas med neutralt ord som ”En möjlighet att undvika detta är att ...”</p> <p>-s. 21 – tredje raden under rubriken ”Fotnoter i AEL-tabell” – ”...för att kunna följa den.” tänker vi oss ”för att få följa den.”</p> <p>-s. 23 under rubriken ”Slutsatser utan utsläppsvärden och rättskraften” skrivs i första stycket sista meningen orden ”att kravnivån”, vilket eventuellt kan bli tydligare om det byts till ”slutsatser utan utsläppsvärden”. Om vi tolkar andemeningen rätt. (”Detta är en följd av att slutsatser utan utsläppsvärden i det enskilda fallet inte följer direkt av IUF.”)</p>		
	<p>Länsstyrelsen i Uppsala</p>		
	<p>Övervakningsintervall för periodiska mätningar: För vissa BAT-slutsatserna räcker det att kontrollera vissa utsläppsvärden med periodiska mätningar (till skillnad från kontinuerliga mätningar), men det ges i BAT-slutsatserna ingen närmare information om vilka mätintervall som kan vara lämpliga för periodiska mätningar. Rimligtvis borde man utgå från variationen med tiden i den aktuella parametern och vilken osäkerhet i utsläppsvärdet man kan acceptera. Ett utsläppsvärde som ligger nära tillåtna utsläppsnivåer enligt en BAT-AEL kan då kanske behöva övervakas noggrannare. Risken är dock stor att denna bedömning blir olika hos olika tillsynsmyndigheter. Det</p>	<p>Fokus i vägledningen är att beskriva hur BAT-slutsatser ska följas upp. Frågan som tas upp ligger delvis utanför vägledningens ram.</p>	<p>Nej</p>

	skulle vara värdefullt om Naturvårdsverket i vägledningen kan diskutera principer och kriterier för hur man ska bedöma lämpliga övervakningsintervall, för att så långt som möjligt få en likartad bedömning i landet.		
	Miljöförvaltningen i Malmö		
S. 22	”Kravnivån i 1 kap 10 § kan även uttryckas så här...” Denna långtgående slutsats kan enligt Miljöförvaltningen i Malmös uppfattning varken göras med stöd av själva lagtexten eller förarbetena (FM 2913:29 s 29).	Skrivningen omformuleras.	Ja
S. 34	Miljöförvaltningen i Malmö anser att det råder osäkerhet på vilket sätt dessa tre alternativ får/ska användas. Vem/hur avgörs om ett medelvärde anses uppfyllt? Kan VU välja det alternativ som är förmånligast? Vårt förslag är att: 1) om slutsats publiceras före 1 juli ska ett årsmedelvärde tillämpas på innevarande år (mätvärden för intervallet ”nästan 12 till 6 månader), 2: om slutsats publiceras efter den 30 juni ska mätvärden för innevarande år samt nästa år användas (mätvärden för intervallet 18 – 12 månader).	Vissa förtydlanden görs i avsnittet.	Ja
S. 40	Miljöförvaltningen i Malmö uppfattning är att det har skett en feltolkning av begreppen ”anpassat” villkor vilket påverkar stora delar av texten under rubriken Prövning. Enligt IED-direktivets artikel 15.3a ska tillståndsmyndigheten se till att utsläppsvillkor inte medger högre utsläpp än vad de gällande utsläppsvillkoren i BAT-slutsatserna medger samt vara formulerade på samma sätt (tid, enhet osv). Alternativt (artikel 15.3b) kan tillståndsmyndighet få omformulera dessa under förutsättning att de sedan kan verifieras uppnå samma skydds nivå som BAT-slutsatserna föreskriver. Enligt förarbeten till de ändringar som genomfördes av miljöbalken inför implementeringen av IED genom IUF kan man utläsa att	Texten motsvarar Naturvårdsverkets tolkning bl a mot bakgrund av genomförandet genom generella föreskrifter, vilket innebär parallella system.	Nej

	<p>”Föreskrifter om hänsyn till BAT-referensdokumenten bör tas in i en förordning som regeringen meddelar med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken. I den utsträckning som det behövs för att åstadkomma precisa och förutsebara rättsligt bindande krav på verksamhetsutövarna, bör det av föreskrifterna framgå att de förutsätter en anpassning till förhållandena i det enskilda fallet.</p> <p>Tillståndsmyndigheten bör ha en skyldighet att göra anpassningen och låta den komma till uttryck som villkor i tillståndet. I miljöbalken bör det tas in en bestämmelse om att en dom som innebär att tillstånd ges till en verksamhet i förekommande fall ska innehålla bestämmelser om de villkor om utsläpp, begränsningsvärden och bästa möjliga teknik som behövs för att anpassa tillämpningen av föreskrifter om försiktighetsmått som har meddelats med stöd av miljöbalken, om föreskrifterna tillåter eller förutsätter en sådan anpassning.”</p> <p>Denna text klargör att det ska vara en skyldighet att anpassa villkor så att de stämmer överens med föreskrifter som reglerar utsläpp (ex IUF).</p> <p>I 1 kap 13 § IUF kan man utläsa att</p> <p>”Vid prövning av tillståndsvillkor ska en sådan anpassning göras genom att prövningsmyndigheten som referens för sin bedömning använder</p>		
--	--	--	--

	<p>1. de utsläppsvärden och de beskrivningar av andra försiktighetsmått som finns i de slutsatser om bästa tillgängliga teknik som anges i 2 kap., och..”</p> <p>Miljöförvaltningen i Malmös bedömning vilket följer av både direktivet och miljöbalksändringen är att det alltid ska göras en ”anpassning” av ett utsläppsvillkor så att det säkerställs att det alltid är minst lika strängt som BAT-slutsatsen. Det kan dock alltid göras strängare.</p> <p>Poängen är att det ska alltid göras så snart en bedömning har gjort att ett utsläppsvärde behöver bestämmas genom villkor. Man kan uppfatta NvV vägledning som att detta är ”frivilligt” och endast behöver göras om den fyller en verkligt funktion (se sida 42 i vägledningen). Man skulle kunna mistänka att man istället i sammanhanget borde syfta på användandet av ett alternativvärde som det ges möjlighet till under 1 kap 15 § (IED artikel 15.3b). Vilket möjligen bör användas med måtta.</p> <p>Miljöförvaltningen i Malmö misstänker att NvV har fastnat på den formuleringen som i 22 kap 25 § anger att ” En dom som innebär att tillstånd ges till en verksamhet ska i förekommande fall innehålla bestämmelser om..” Slutsatsen som Nvv verkar ha dragit av denna formulering är att det inte finns något ”tvång” att anpassa ett utsläppsvillkor till gällande BAT-slutsats. Miljöförvaltningen i Malmös uppfattning är att ”i förekommande fall” endast syftar till att klargör att kravet endast gäller då det tillståndsmyndigheten avser att</p>		
--	---	--	--

	<p>besluta om ett villkor som uppfyller resten av bestämmelsens krav. Om man inte avser att beslut om ett sådant villkor så måste man inte det – dvs ett klargörande om att det inte råder ett beslutsvång i sammanhanget.</p> <p>Det ska även tilläggas att de ändringar av miljöbalken som föranledde implementeringen av direktivet innebar någon förändring eller tillägg av just meningen ”i förekommande fall” varför Miljöförvaltningen i Malmö har svårt att förstå den tolkningen som Nvv gör av skrivningen i fråga.</p>		
	<p>Det bör förtydligas i vägledningen att en verksamhetsutövare senast en tidpunkt ska ha inlämnat ett underlag till tillståndsmyndigheten om hur en verksamhet är anpassade/ska anpassas efter nya utsläppskrav i BAT-slutsatser. Formuleringen kan exempelvis lyda: ”Ett underlag gällande nya utsläppskrav ska inlämnas till tillståndsmyndigheten senast två år efter att nya BAT-slutsatser har kommit ut”. Om en verksamhetsutövare behöver längre tid, ska skäl anges och dispens kunna sökas.</p>	<p>Verksamhetsutövaren har en skyldighet att komma in med underlag till tillsynsmyndigheten, vilket följer av miljörapportsföreskriften, vilket framgår under avsnittet ”miljörapportering”.</p>	Nej
	<p>Det bör förtydligas att det i första hand ska åligga tillståndsmyndigheten att begära in underlag om hur en verksamhet uppfyller nya utsläppskrav i BAT-slutsatser. Det kan annars skapa förvirring om det är tillståndsmyndigheten eller tillsynsmyndigheten som ska begära in underlag.</p>	<p>Underlag om hur en verksamhet uppfyller BAT-slutsatserna ska lämnas i miljörapporten, vilket framgår under avsnittet ”egenkontroll och tillsyn”.</p>	Nej
	<p>Det bör i vägledningen förtydligas om när en verksamhet inte är anpassade efter nya utsläppskrav i BAT-slutsatser bör i första hand en omprövning av tillståndsbeslut eller villkor göras. Annars kan det bli så, att många verksamheter vill behålla sina gamla (nuvarande) tillståndsbeslut så länge som möjligt, även om de nya</p>	<p>Genomförandet syftar till att minimera behovet av omprövning genom att BAT-slutsatserna blir tillämpliga genom generella föreskrifter.</p>	Nej

	BAT-slutsatserna borde medföra tillståndspliktig ändring av verksamheten.		
	Det bör förtydligas att tillståndsmyndigheten ska tillämpa restriktivitet vid användningen av alternativvärden (anpassade villkor) eller dispenser. Om alternativvärden (anpassade villkor) eller dispens ska tillåtas, bör det finnas särskilda skäl för detta. Det kan annars bli så, att verksamhetsutövare inte vill investera i ny dyr teknik utan försöker istället förhålla/komma undan utifrån vad som är skäligt, d.v.s. vad som är teknisk möjligt, ekonomiskt rimligt och miljömässigt motiverat enligt 2 kap 7 §. Det är ändå en uppskärpning av kraven att det är bästa möjliga teknik som ska gälla enligt industribestämmelserna och då bör kraven med användning av alternativvärden (anpassade villkor) och dispenser begränsas.	Naturvårdsverkets inställning avseende förutsättningarna för att bevilja alternativvärden och dispenser beskrivs i vägledningen.	Nej
	Enligt vägledningen framgår att verksamhetsutövare ska redovisa i miljörapporten om hur en verksamhet uppfyller krav i nya BAT-slutsatser. Detta kan innebära, att nästan ett år kan förloras vid omprövning av villkor eller dispens. Det bör i vägledningen förtydligas att underlag om hur en verksamhet efterlever ställda utsläppskrav enligt nya BAT-slutsatser ska inlämnas i god tid till tillståndsmyndigheten som avgör om en omprövning av tillståndsbeslut och villkor behöver göras (se även första stycket).	Det framgår av avsnitt ”egenkontroll och tillsyn när BAT-slutsatser har offentliggjorts” att Naturvårdsverket rekommenderar att verksamhetsutövaren, utöver den formella skyldigheten om miljörapportering tar kontakt med tillsynsmyndigheten i god tid.	Nej
	Skellefteå kommun		
	Vi tycker att VL är bra och nödvändig. Vi tycker också att det är bra att lyfta ut den mer branschspecifika vägledningen om t ex förbränningsanläggningar och användning av organiska lösningsmedel till separat dokument så att den generella vägledningen inte blir alltför tung att ta sig an. Vi har dock inte läst de övriga vägledningarna när det gäller IED (om		-

	statusrapporter mm), men vi hoppas att de kompletterar varandra så att inga områden missas.		
	Miljöförvaltningen i Stockholm		
S. 22	Gäller det i alla fall? Om Fortums kraftvärmeverk i Hässelby släpper sitt renade vatten till Bromma reningsverk: Är det då rimligt att beakta den ytterligare reningen den får i Bromma eller skall man i det fallet anse att det är Fortums utsläppspunkt till Bromma som är avgörande? Man kanske ska nyansera	Avsnittet om gemensam reningsanläggning skrivs om. Betydelsen för enskilda fall får utredas i annat sammanhang.	-
S. 23	Om brytande av rättskraft. Jag kanske läst slarvig, men man kan få intrycket av att det i 24:1 i miljöbalken framgår att BAT bryter tillståndsvillkor. Men så är det väl inte.	Avsnittet om rättskraft förtydligas. Av 24 kap. 1 § MB framgår att ett tillstånd kan begränsas till följd av 9 kap. 5 §, d.v.s. det bemyndigande som ligger till grund för IUF:s bestämmelser om BAT-slutsatser.	Nej
S. 30	Gamla anläggningar: Det kan ju förekomma att en gammal anläggning kan vara bättre än den den ersätts med. Anta till ex att vi har en kraftproduktion som inte klarar BAT, men att denna inte anpassas till BAT utan läggs ner. Det kan då tänkas att denna trots allt var bättre än den eller de kraftverk som den ersätts med. Visserligen skall de också klara BAT men man kan inte utesluta att i vissa fall blir BAT det godas fiende.	Exemplen utgår.	Nej
S. 31	Kväve: Borde man inte säga något om miljö kvalitetsnormer för vatten och att det finns krav på kvävehalt även i vattenförekomster långt från havet	Se HaV nedan. Exemplen utgår.	Ja
S. 31	Miljösamverkan Sverige. Har de verkligen gjort det? Möjligen någon miljösamverkans org – t ex Västra Götaland, men jag hittade inget på miljösamverkan Sv. Och det jag hittade gick inte att	Det finns numera vägledning på Miljösamverkan Sveriges hemsida. Länkar till aktuella sidor anges.	Ja

	klicka fram om man inte har någon viss behörighet.		
S. 36	Miljörapportering. Borde man inte skriva något om tillsynsmyndigheternas infoplikt till Naturvårdsverket? Jag hörde någon från Naturvårdsverket dra ett förslag till hur man skulle lägga upp det och det lät onödigt komplicerat.	Naturvårdsverket har ett samverkansprojekt, Informationsförsörjningsprojektet, som jobbar med frågan. Detta arbete pågår.	Nej
S. 38	Ändrad verksamhet. Borde man inte skriva något om när en förändring innebär stora förbättringar men några mindre olägenheter som dock är så stora att de är av betydelse. Det finns inte utrett i förarb till Miljöprövningsförordningen	Vägledningen kring vilka ändringar som får göras efter enbart anmälan lyfts ut och publiceras fristående.	Ja
S. 32	Tidsbegränsade dispenser. Som jag förstår har ni utgått ganska mycket från vad som står i förordningsmotiven när det gäller tidsbegränsade dispenser. Jag får dock inte ihop förordningsmotiven med art. 15.5 i IED. <ul style="list-style-type: none"> - I förordningsmotiven står det att tidsgränsen för anpassning kan behövas sättas till exempelvis sju år med hänsyn till investeringscykler, anläggningens tekniska egenskaper, kostnader etc. (min återgivning, se första stycket). - I 15.5 IED anges att den behöriga myndigheten får medge tillfälliga undantag för utprovning och användning av ny teknik för en period på högst nio månader förutsatt att efter den angivna perioden antingen tekniken upphör eller verksamheten åtminstone klarar de utsläppsnivåer som motsvarar bästa tillgängliga teknik. Dvs. i direktivet finns en tidsbegränsning på nio månader för tillfälliga dispenser som inte återfinns i det svenska genomförandet och heller inte i förordningsmotiven eller i vägledningen. Jag uppfattar det även som att vid tillfälliga dispenser enligt 15.5 IED (som väl hänger ihop med punkt 22 i ingressen) inte ställs samma krav på att dispensen måste	Avsnittet beskriver det svenska genomförandet, inte vad som uttryckligen anges i direktivet. Vissa förtydliganden görs i avsnittet.	Ja

	<p>motiveras med att geografiska förutsättningar, tekniska egenskaper m.m. skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört. Om samma krav ställs för de tillfälliga dispensererna enligt 1:18 IUF som för dispenser enligt 1:16 IUF tänker jag att det inte borde behövas någon specialregel eftersom det följer av MB 16:2 att dispenser kan tidsbegränsas. Eventuellt är det kanske en fråga som mer hänger ihop med genomförandet, t.ex. om Sverige har valt att genomföra en egen variant av tillfälliga dispenser, men det kanske kunde tas med en mening om det i vägledningen i så fall för att undvika förvirring.</p>		
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala		
	<p>Miljö- och hälsoskyddsnämnden är mycket positiv till vägledningsmaterialet och menar att det finns ett stort behov av information och vägledning inom den nya lagstiftningen. Särskild nytta har den här typen av material där författarna på ett initierat sätt tolkar lagstiftningen ur ett svenskt perspektiv. Nämnden anser att det kommer att behövas ytterligare vägledning vartefter lagstiftningen utökas med nya branscher och även fördjupad vägledning inom redan införda förordningar.</p>		-
	Havs- och vattenmyndigheten		
S. 31	<p>Riktad fråga om de två första exemplen under Geografiska egenskaper/lokala miljöförhållanden. En fråga vi på ställer oss är hur väl utsläppsvärden/begränsningsvärden i 8 § överensstämmer med tillämpningen av MKN och kvalitetskrav inom havs- och vattenförvaltningen? Det är något som bör belysas i vägledning och hur man ska förhålla sig till normerna vid dispensgivning.</p>	Exemplen tas bort.	Ja

	<p>När det gäller skäl för dispens så är vi tveksamma till den generalisering på det sätt som gjorts i de exempel ni skickat oss. Ställningstagande måste göras vid varje enskild prövning baserat på verksamhetsutövarens underlag.</p> <p><i>Exempel 1: Särskilda förhållanden i recipienten gör att fosforutsläpp har liten betydelse för miljöpåverkan: I delar av Bottenviken anses de vattenkemiska förhållandena vara sådana att en stor del av den fosfor som tillförs recipienten bildar stabila utfällningar och deposition på botten och därför inte utgör någon påverkan vad gäller näringsstatus. Detta skulle kunna vara ett skäl för dispens.</i></p> <p>När det gäller påståendet i exempel 1 så saknar den referens. För fosfor finns det miljö kvalitetsnormer och kvalitetskrav både inom vatten- och havsförvaltningen som måste följas.</p> <p><i>Exempel 2: Kväve som släpps ut når inte havet: Det kväve som tillförs vattendrag och insjöar anses i de allra flesta fall inte medföra någon negativ miljöpåverkan förrän det når havet. För utsläpp som sker i inlandsvatten kommer en del av kvävet att ha avgått som denitrifikation eller deposition på botten (kväveretention). Om utsläppet sker långt från kusten och passerar stora sjösystem med lång uppehållstid kan</i></p>		
--	--	--	--

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

	<p><i>retentionen vara betydande. Detta bör kunna betraktas som skäl för dispens.</i></p> <p>Verksamhetsutövaren måste kunna redovisa sin belastning till havet. Först efter det kan man ta ställning till eventuell dispens. Miljökvalitetsnormer för kväve i inlandsvatten håller för närvarande på att ses över vilket kan vara viktigt att känna till när det gäller påstående 2.</p> <p>Kväve kan även förorena grundvatten vilket gör att dispens automatiskt aldrig bör lämnas utan varje verksamhet bör visa att de inte orsakar en negativ påverkan. Grundvatten ligger dock inom SGU:s ansvarsområde.</p>		
	IKEM		
	... ansluter sig till Svenskt Näringslivs yttrande.		-
	Jernkontoret, Skogsindustrierna, SPBI, Svenska Kalkföreningen och Svenskt Näringsliv		
	<i>...har inkommit med varsitt yttrande. Flera synpunkter är emellertid gemensamma. Efter varje synpunkt nedan anges inom parentes vem eller vilka som framfört den.</i>		
	Svenskt Näringsliv är starkt kritisk till stora delar av det utkast som har sänts på remiss. <i>(Svenskt Näringsliv)</i>		-
	Utkastet till vägledning präglas av en oförståelse för de faktiska förutsättningarna för att bedriva många typer av verksamheter och av en sammanblandning av de principer som gäller för tillståndsgivning enligt miljöbalken och industriutsläppsbestämmelsernas teknikbaserade krav. Det är	BAT-AEL gäller som begränsningsvärden enligt 1 kap. 8 § IUF. Vägledningen beskriver gällande lagstiftning. Synpunkter på tillståndsprövning i allmänhet får	Nej

	<p>generellt sett inte möjligt att uppfylla samtliga utsläppsvärden enligt industriutsläppsförordningen på samma sätt och över samma tidsperioder som villkor i tillstånd enligt miljöbalken. Det är därför inte heller lämpligt att använda BATAEL-nivåerna annat än som vägledning vid villkorskrivning i tillstånd.</p> <p>Industriutsläppsförordningen skapar således utrymme för en betydande förenkling av tillståndsprövningen av större verksamheter. En tillståndsprövning där varje krav på skyddsåtgärder och försiktighetsmått prövas i detalj för varje enskild verksamhet är mycket tids- och resurskrävande. Eftersom det flesta verksamheter i Sverige, i synnerhet industriutsläppsverksamheter, uppfyller kraven på bästa tillgängliga teknik är tids- och resursåtgången inte proportionerlig i förhållande till prövningens ändamål. Den individuella prövningen i vissa villkorsfrågor för verksamheter som omfattas av BAT-slutsatser bör enligt Svenskt Näringslivs mening kunna avskaffas. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>	<p>behandlas i annat sammanhang.</p>	
	<p>Den principiella skillnaden mellan tillståndsvillkor enligt miljöbalken och BAT-AEL var, tillsammans med tids- och resursåtgången i tillståndsprövningar enligt miljöbalken, en avgörande anledning till att industriutsläppsdirektivets s.k. BAT-slutsatser införlivades i svensk rätt genom generella föreskrifter i stället för genom omprövning av villkoren i gällande tillstånd.</p> <p>Enligt Svenskt Näringslivs uppfattning bör tillståndsprövningen enligt miljöbalken anpassas till IED och inte tvärtom. En EU-anpassning av tillståndsprövningen skulle minska resursbehovet och tidsutdräkten i tillståndsprövningen utan att ambitionsnivån i miljöskyddet skulle påverkas. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>	<p>Synpunkter på tillståndsprövning i allmänhet får behandlas i annat sammanhang.</p>	<p>Nej</p>
	<p>I dag överlappar tillståndsvillkor och BAT-slutsatser delvis varandra. Svenskt Näringsliv anser att inriktningen för en</p>	<p>Synpunkter på tillståndsprövning i allmänhet får</p>	<p>Nej</p>

	<p>vägledning avseende industriutsläppsbestämmelserna måste vara att sådan överlappning ska undvikas. Viktiga miljöfrågor ska regleras individuellt på samma sätt som i dag. Vid behov kan även utsläppsparametrar som inte regleras i generella föreskrifter villkorsregleras. När det däremot gäller utsläppskrav som utgår ifrån att en verksamhet i miljöskyddshänseende ska ha en viss teknisk prestanda bör BAT-AEL ges företräde, framförallt av tids- och resursskäl. En sådan ordning skulle inte medföra mindre stränga miljökrav utan endast medföra en effektivisering av tillståndsprövningen. <i>(Svenskt Näringsliv)</i></p>	<p>behandlas i annat sammanhang.</p>	
	<p>Det är bra att IUFs huvudtanke tydliggörs genom att särskilja prövning och BAT-slutsatser och tydligt markerar att BAT-slutsatserna anger en önskad teknikstandard. Tyvärr avviker vägledningen här och var från denna grundtanke och vägledningen präglas då av en tro att miljövärden bedrivs via BAT-slutsatser. I vissa delar rör det sig om övertolkningar. Det är av största vikt att Sverige inte inför eller tolkar strängare regler än andra länder. De två parallella systemen bör i sig innebära att hänsynen till miljön är tillgodosedd. Skogsindustrierna anser mot denna bakgrund att vägledningen i stora delar ska omarbetas. <i>(Skogsindustrierna)</i></p>	<p>Vägledningen ses över med denna synpunkt i åtanke. Avsikten är att vägleda om det svenska genomförandet.</p>	<p>Ja</p>
	<p>SPBI:s medlemsföretag har varit positiva till arbetet med utarbetandet av BREF-dokumentet för raffinaderierna. Branschen har ansett det bra att kraven på raffinaderierna likriktas inom EU och därmed utjämnar konkurrenssituationen mellan olika raffinaderier i olika länder inom EU. Genom denna vägledning konstaterar SPBI att Naturvårdverket går längre i sina krav eller tolkar regler strängare än de EU-gemensamma IED BAT-slutsatser. SPBI anser att det inte finns några skäl till att denna skärpning av lagstiftningen än vad som finns i IED och de</p>	<p>Vägledningen ses över med denna synpunkt i åtanke. Avsikten är att vägleda om det svenska genomförandet.</p>	<p>Ja</p>

	bindande BAT-slutsatserna. (<i>SPBI</i>)		
S. 9	Begrepp och förklaringar. BAT definieras som bästa tillgängliga teknik men i IED direktivets artikel 3.10 a, b, c) anges en bredare definition med bl.a. ekonomiskt och teknisk genomförbarhet av begreppet. För fullständighetens skull bör hela denna definition ingå för att förklara begreppet. (<i>SPBI</i>)	Punkterna a, b och c <i>ingår</i> i definitionen av bästa tillgängliga teknik, som alltså är det sammanfattande begreppet. En hänvisning till artikeln görs.	Ja
	I beaktandesats 22 i IED sägs att en längre tid kan accepteras i särskilda fall, något som helt fallit bort ur vägledningen och som bör betonas starkare. Investeringar i stålindustrin är långsiktiga och viss processanläggningar kan användas under 30-60 år. I det fallet är 4 år för anpassning till en BAT-slutsats en mycket kort tid. (<i>Jernkontoret</i>)	Möjligheterna till dispens har i Sverige genomförts genom 1 kap. 16 och 18 §§ IUF. Det svenska genomförandet redogörs för i vägledningen.	Nej
	Järn- och stålslutsatserna är långtifrån kompletta angående t.ex. mätmetoder eller tidsperioder. Dessutom är dessa metoder ofta annorlunda uttryckta än det sätt vi mäter och kontrollerar i Sverige. Just detta faktum borde särskilt förklaras och tydligt framgå i vägledningen vad gäller just järn- och stål BREF eftersom denna inte har fått eller kommer att få någon specifik vägledning. På det sättet skulle man underlätta både för verksamhetsutövare (vu) och tsm att inta en pragmatisk hållning i dessa frågor så vi klarar den 8 mars 2016. (<i>Jernkontoret</i>)	Aktuell vägledning är avsedd att vara generellt tillämplig för samtliga branscher. Specifika slutsatser kan inte behandlas.	Nej
S. 14	Slutsatser med utsläppsvärden. Beträktningsättet att de lägre nivåerna i intervallen är att betrakta som bästa anläggningar (kan därmed i en förlängning tolkas som BAT) och de högre nivåerna är vad som är acceptabelt enligt IED. ”Den nedre nivån i intervallet indikerar vad de bästa verksamheterna i branschen klarar av. Den övre nivån markerar gränsen för vad som är tillåtet enligt IED, dvs. större utsläpp är inte tillåtna om inte dispens har beviljats. ”De angivna intervallen har	Bl a användningen av fotnoter i BAT AEL-tabeller förtydligas.	Ja

	<p>uppkommit beroende på olika anläggningars förutsättningar avseende bland annat bränslen och råvaror. Detta utan att dessa parametrars inverkan är närmare definierad. Dessa intervall förhandlats fram och utgör därför en kompromiss för att anpassa till verkligheten med variationer i råvarors och bränslens sammansättning och deras inverkan på utsläppsnivåer. Svenska kalkföreningen menar att en korrekt tolkning av BAT-slutsatserna är att hela uppgivna intervall inkluderande fotnoter utgör BAT-nivå. <i>(Svenska Kalkföreningen)</i></p>		
S. 14	<p>Slutsatser utan utsläppsvärden. Även slutsatser utan utsläppsvärden ska enligt art. 14.3 användas som referens vid fastställande av tillståndsvillkor samt att detta ska vara gjort senast fyra år efter det att slutsatser för anläggningens huvudsakliga IED-verksamhet har offentliggjorts. SPBI menar på att detta är vad IED kräver och att man på sidorna 11-15 gör en ny svensk IED lagstiftning ovanpå den från EU. <i>(SPBI)</i></p>	<p>Avsnitt 6 i vägledningen beskriver IED, det svenska genomförandet beskrivs först i senare avsnitt. Förtydligande av detta förhållande görs.</p>	Ja
	<p>Vägledningen är otydlig på vad som gäller för mätmetoder, dispenser och alternativvärden, vilket vi kommenterar mer i detalj nedan. NV borde kunna fastslå några principer som alltid gäller, t.ex. att noggrannare mätmetoder alltid bör premieras även om man då får ett högre värde än det föreskrivna. Att gå tillbaka till ålderdomliga mätmetoder som förbjöds i Sverige på 1960-talet kan inte vara vägen framåt. Denna typ av frågeställningar bör inte belasta en domstol överhuvudtaget. <i>(Jernkontoret)</i></p>	<p>Skrivningar om mätmetoder har förtydligats. Bland annat att alternativvärde eller dispens i normalfallet inte behövs vid ändring av mätmetod.</p>	Ja
	<p>Företagen har använt det faktablad som funnits och den vägledning som getts muntligt för att bedöma huruvida en dispens eller ett alternativvärde behöver sökas. I det föreliggande utkastet har dessa förutsättningar ändrats vilket skapar osäkerhet.</p>	<p>Vägledningen utgör en omarbetning av Faktabladet, främst i form av kompletteringar och förtydliganden.</p>	Nej

	<i>(Jernkontoret)</i>		
	För att göra implementeringen så enkel som möjligt och säkerställa att Sveriges alla 1100 anläggningar på sikt ska uppfylla BAT-slutsatsernas gränsvärden infördes dessa värden som en förordning. Vägledningen bör handla om hur dessa BAT-slutsatser ska förstås och implementeras. <i>(Jernkontoret)</i>	Avsikten är att vägledning ges om hur BAT-slutsatser generellt ska förstås. Viss vägledning om hur specifika slutsatser ska förstås och implementeras ges i branschspecifik vägledning.	Nej
	Slutsatserna fastställer vilka värden som gäller när bästa tillgängliga teknik (beskriven eller annan likvärdig teknik) är på plats och fungerar som den ska. Om man inte klarar dessa värden är det rimligt att tro att endera är inte BAT på plats eller så funkar inte tekniken som den ska, dvs. det är inte normal drift. Kontrollen görs i andra länder av myndigheter som kommer och mäter när anläggningen fungerar och är igång, dvs. BAT-slutsatserna är främst en teknikkontroll och inte att jämföras med svenska villkor. <i>(Jernkontoret)</i>	BAT ställer även krav på att underhålla och driva tekniken väl. För att tekniken är på plats går det alltså inte att avfärda alla värden som överskrider en BAT-AEL med att det handlar om onormal drift.	Nej
S. 16	På sid 16 i utkastet citeras ett förarbetsuttalande med innebörden att kravet på att använda bästa möjliga teknik i 2 kap. 3 § miljöbalken är strängare än kravet på bästa tillgängliga teknik i det tidigare gällande IPPC-direktivet. Uttalandet gjordes för närmare 20 år sedan och EU:s miljö rätt har utvecklats avsevärt sedan dess. Svenskt Näringsliv ifrågasätter uttalandets relevans för dagens förhållanden och anser att det inte kan tillåtas utgöra en av utgångspunkterna för en vägledning beträffande industriutsläppsbestämmelserna. Svensk industri uppfyller högt ställda miljökrav men det gör numera även industrin i de flesta andra av EU:s medlemsstater. Det sistnämnda torde till stora delar vara en konsekvens av det tidigare gällande IPPC-direktivet som ju har samma angreppssätt som den svenska miljöskyddslagen. IPPC-direktivet antogs 1996, varför det ovan nämnda uttalandet i miljöbalkens förarbeten troligen var mer korrekt då än vad det är i	Förarbetsuttalandet citeras även i prop 2012/13:35 avseende industriutsläppsreglerna. Förtydliganden i avsnittet görs.	Ja

	dag. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)		
S. 16	På sid 16 i utkastet påstås att de lägre utsläppsnivåerna i en BAT-slutsats motsvarar vad medlemsstaternas bättre anläggningar klarar vid normal drift. Inom parentes anges att dessa anläggningar ofta klarar dessa nivåer vid all drift. Det sistnämnda är såvitt Svenskt Näringsliv känner till inte korrekt. Det är enligt Svenskt Näringsliv mycket ovanligt, om det alls förekommer, att anläggningarna klarar den lägsta nivån i BATAEL oavsett driftförhållanden. Kommentaren inom parentes bör därför utgå. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)	Skrivningar justeras.	Ja
S. 17	På sid 17 anges att ledning för vad som utgör bästa möjliga teknik (BMT) kan hämtas ur ännu icke beslutade och offentliggjorda BAT-slutsatser. Påståendet är teoretiskt sett korrekt, men utgår ifrån synsättet att tillståndsvillkor enligt miljöbalken och BAT-slutsatser bör överlappa varandra. Som har utvecklats ovan delar inte Svenskt Näringsliv denna uppfattning. Om det är miljömässigt motiverat att ställa strängare krav på en anläggning än vad som följer av gällande BAT-slutsatser kan sådana krav ställas. Om det inte är miljömässigt motiverat, blir den enda konsekvensen av ett sådant strängare villkor att konkurrensen snedvrids till den svenska industrins nackdel. Sverige bör enligt Svenskt Näringslivs mening endast i undantagsfall (om ett sådant är påkallat av miljöskäl) genomföra eventuella framtida miljökrav tidigare än andra medlemsstater. Den generella rekommendationen att hämta ledning i ännu icke beslutade och offentliggjorda BAT-slutsatser bör därför utgå. (<i>Svenskt Näringsliv</i>) Uppfattningen att ledning kan ”hämtas även ur ännu icke beslutade och offentliggjorda BAT-slutsatser” och därtill utkast till Bref är mycket tveksam. Detta mot bakgrund av att i	Skrivningarna omarbetas. Kvarstående skrivning anger tillämpning i praxis.	Ja

	förhandlat och överenskommet Bref-slutdokument kan inkomna resultat värderas på helt olika sätt, t.ex. så som otillförlitliga, teknik som är under utveckling, eller som ny BAT-nivå. Att omgående översätta inrapporterade resultat till BAT är således oegentligt. Därtill kommer att den tid som IED avser ge verksamhetsutövare att anpassa verksamheten till nya förutsättningar kortas på ett oacceptabelt sätt. Stycket bör således omarbetas eller utgå. <i>(Svenska Kalkföreningen)</i>		
S. 17	Skogsindustrierna delar uppfattningen att ”en verksamhets tillståndsvillkor ska enligt praxis reglera det totala utsläppet från all drift, medan BAT-slutsatserna (även AEL:erna) snarare syftar till en kontroll av teknik”. Skogsindustrierna anser dock att denna insikt tydligare bör präglade tolkningen av IED och därmed hela vägledningen. <i>(Skogsindustrierna, SPBI)</i>	Detta synsätt framgår bl.a. av avsnitt ”Föreskrifterna i IUF gäller parallellt med villkoren”.	Nej
S. 19	Anläggningsbegreppet ska enligt NV tolkas så att BAT-slutsatser ska tillämpas exempelvis på ett sågverk (icke-IED) om sågverksanläggningen även inrymmer en impregneringsanläggning (IED). Tolkningen påstås följa av artikel 3.3 IED. En viktig aspekt av definitionen i artikel 3.3 som bortses ifrån i utkastet är att endast verksamhet som är tekniskt knuten till en IED-verksamhet ska omfattas av IED. Vägledningen bör snarare tydliggöra vad detta tekniskt knutet betyder och inte öppna för tolkningen att hela anläggningsområdet bör ingå. Detta har också implikationer på hur stort område som ska ingå i arbetet med statusrapporten och det brådskar därför med vägledning i denna fråga. Det märkliga är att vägledningen lägger till tekniskt och miljömässigt samband, ett krav som inte finns i IED och inte heller är definierat vilket öppnar upp för alla möjliga tolkningar. <i>(Jernkontoret)</i>	I definitionen av ”anläggning” i IED finns ett krav på ett miljömässigt samband genom skrivningen ”...och som kan påverka utsläpp och föroreningar.” Skrivningen om vad som avses med begreppet ”anläggning” förtydligas, en förutsättning är att delverksamheter har ett tekniskt och miljömässigt samband (enligt definitionen i art. 3.3 i IED). Även skrivningar om verksamhetsutövaransvaret förtydligas.	Ja

<p>Att alltid se till hela anläggningen, inklusive icke IED-verksamheter, är ingen självklarhet. I de fall verksamheterna är integrerade i varandra och den verksamhet som inte omfattas av IED är en mindre del, kan det vara befogat och t.o.m. nödvändigt. Det torde dock finnas många anläggningar där integreringen är svag eller helt saknas. Ett sågverk med en impregneringsverksamhet är ett sådant exempel. Det är därför olämpligt och till och med felaktigt att i en vägledning vara så kategorisk som Naturvårdsverket är här. Risken är att tillämpningen av reglerna blir väldigt klumpig och byråkratisk. Detta gäller särskilt i de fall där IED-verksamheten är en liten del av den totala anläggningen.</p> <p>Begreppen anläggning och verksamhetsutövare i IED måste rimligen läsas tillsammans. En verksamhetsutövare är den som helt eller delvis kontrollerar en anläggning. Vid bedömning om en anläggning uppfyller kraven i BAT-slutsatser kan omfattningen av bedömningen inte sträcka sig längre än vad som innefattas i verksamhetsutövaransvaret. Finns det verksamheter som inte kontrolleras helt eller delvis av ovan nämnda verksamhetsutövare kan dessa inte räknas in eftersom verksamhetsutövaren där saknar möjlighet att fatta nödvändiga beslut. Utgångspunkten måste således vara att verksamhetsutövaren ska kunna fatta avgörande beslut om anläggningen. Det som inte ryms inom den sfären ligger utanför anläggningen. (<i>Skogsindustrierna</i>)</p> <p>På sid 20 i utkastet tolkas anläggningsbegreppet så att BAT-slutsatser ska tillämpas exempelvis på ett sågverk om sågverksanläggningen även inrymmer en impregneringsanläggning. Tolkningen påstås följa av artikel 3.3 IED. En viktig</p>		
--	--	--

	<p>aspekt av definitionen i artikel 3.3 som bortses ifrån i utkastet är att endast verksamhet som är tekniskt knuten till en IED-verksamhet ska omfattas av IED. Om sågverket och impregneringsanläggningen i exemplet är sammankopplade (t.ex. genom ett gemensamt rörsystem) kan BAT-slutsatserna behöva tillämpas även på sågverket. I annat fall bör en sådan tillämpning enligt Svenskt Näringslivs uppfattning undvikas. Det finns få eller inga sakskaäl att tillämpa BAT-slutsatser som har anpassats och utarbetats för en verksamhet på en annan verksamhet enbart på den grunden att de lokaliserats i närheten av varandra. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>		
S. 20	<p>Ägarförhållandena. På sid 20 i utkastet förutspås en utveckling av svensk praxis beträffande verksamhetsutövarbegreppet till följd av IED:s anläggningsbegrepp. Det är oklart vad som avses med detta men eftersom avsnittet avser ägarförhållanden ligger det nära till hands att anta att avsikten är att uttrycka att ägarförhållanden ska underordnas IED:s anläggningsbegrepp. Konsekvenserna av ett sådant synsätt är svåra att bedöma. Svenskt Näringsliv vill dock framhålla att det inte under några omständigheter kan accepteras att olika verksamhetsutövaransvar för respektive verksamhet sammanblandas. Varje verksamhetsutövare måste veta vilka krav just han eller hon ansvarar för att uppfylla. Därvidlag får det inte råda någon oklarhet. Följaktligen är det givetvis inte heller godtagbart att, mot berörda verksamhetsutövarans vilja och i strid med rådande praxis, gemensamt tillståndspröva olika verksamheter som kontrolleras av olika företag med hänvisning till artikel 3.3 i IED. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>	Skrivningar enligt ovan förtydligas.	Ja

S. 21	<p>BAT-AEL i praktiken. NV skriver att de lägre utsläppsnivåerna i en BAT-slutsats motsvarar vad medlemsstaternas bättre anläggningar klarar vid normal drift. Inom parentes anges att dessa anläggningar (vilka?) ofta klarar dessa nivåer vid all drift. Detta är ett mycket märkligt påstående. De värden som är insamlade i en BREF-process är just data för normal drift och inget annat. Hur kan NV påstå något annat? Kommentaren inom parentes måste strykas eller förklaras. (<i>Jernkontoret</i>)</p> <p>Det lägre intervallet för utsläppsvärden (BAT-AEL) kan visa på vad som är BMT för en enskild parameter. Här måste man dock ha i minnet att det inte med nödvändighet innebär att det är BMT för hela anläggningen. Ett mycket lågt värde på en parameter kan många gånger implicera ett högre värde på en annan parameter. Det är därför viktigt att ha i minnet att BMT ska ge uttryck för en helhetssyn och det lägre intervallet i BAT-AEL endast anger värden för enskilda parametrar utan någon inbördes hänsyn. (<i>Skogsindustrierna</i>)</p> <p>I vägledningen anges att det övre värdet i en BAT-AEL är det som enligt 1 kap 8 § IUF inte får överskridas. Det undre värdet anges i vägledningen avse BMT enligt miljöbalkens definition. BAT-AEL är värden som gäller vid normal drift medan BMT gäller vid all drift. SPBI anser att dessa inte är samma sak och skall inte heller betraktas som det. (<i>SPBI</i>)</p>	<p>Den citerade meningen inom parentes stryks.</p> <p>Skrivningar om förhållandet mellan BAT-AEL och BMT förtydligas när det gäller olika miljöpåverkan.</p> <p>Att BAT-AEL, till skillnad från BMT, är värden som gäller vid normal drift framgår bl.a. av avsnitt 7.4. All tillgänglig kunskap kan beaktas vid fastställandet av BMT.</p>	Ja
	NV menar att vägledning för vad som utgör bästa möjliga teknik (BMT) kan hämtas ur ännu icke beslutade och offentliggjorda BAT-slutsatser. Arbetet med hittills framtagna BREF har varit en process omfattande flertalet år. Under den tiden har de BAT-	Skrivningarna omarbetas. Kvarstående skrivning anger tillämpning i praxis.	Ja

	<p>slutsatser som diskuterats genomgått betydande och viktiga förändringar p.g.a. den förbättrade information som tillförts arbetet. Att föregå den slutliga beslutade BAT-slutsatsen är därför inte rättssäkert. Om det är miljömässigt motiverat att ställa strängare krav på en anläggning än vad som följer av gällande BAT-slutsatser kan sådana krav ställas i villkor utan att låsa detta till ett utkast under förhandling. Om det inte är miljömässigt motiverat, blir den enda konsekvensen av ett sådant strängare att konkurrensen snedvids till den svenska industrins nackdel. Sverige bör inte kräva eventuella framtida miljökrav tidigare än andra medlemsstater, och rekommendationen att hämta ledning i ännu icke beslutade och offentliggjorda BAT-slutsatser bör utgå. Att vederlägga eventuella felaktigheter i ett utkast är orimligt för en verksamhetsutövare inom ramen för egenkontrollansvaret. Dessutom försämrar det den svenska industrins konkurrensförmåga i förhållande till övriga EU. (<i>Jernkontoret, Skogsindustrierna, SPBI</i>)</p>		
	<p>NV:s uppfattning om att det undre värdet i ett intervall kan användas som utgångspunkt för BMT är också märkligt. I t.ex. NFM BREF har dessa värden betingats av stoftets metallinnehåll, dvs. överskrids angivna halter av vissa metaller i ett stoft krävs den lägre nivån. Redan i BREF har man gjort en ”riskvärdering” och specificerat olika kravnivåer och detta har inget med att göra om det är BMT eller inte. (<i>Jernkontoret</i>)</p>	<p>All tillgänglig kunskap kan beaktas vid fastställandet av BMT. En bedömning i det enskilda fallet görs i tillståndsprövningen. Meningen förtydligas.</p>	<p>Ja</p>
<p>S. 22</p>	<p>Gemensam reningsanläggning. Har man en gemensam reningsanläggning och utsläppsnivåerna från den klarar BAT-AEL bör detta räcka. Att kräva att man för respektive ”källa” ska göra en balansberäkning baserad på ingående mängd vs total utgående för att ta fram en teoretisk halt från respektive källa. Detta innebär onödigt merarbete, kostnader och administration. T</p>	<p>Avsnittet ses över och förtydligas.</p>	<p>Ja</p>

<p>ex blir det nödvändigt att mäta ingående halter från respektive delström istället för bara utgående renat vatten. I t.ex. den kommande NFM BREF finns BAT-AEL vattenhalter angivna för produktion av koppar, bly, zink och ädelmetaller. Alla dessa produktionsenheter ryms inom en och samma verksamhet och vattnet leds till gemensamt reningsverk. Det borde räcka med att visa att man där, efter rening, klarar gällande krav. (<i>Jernkontoret</i>) Skogsindustrierna vill påminna om att syftet med BAT-slutsatser är kontroll av teknik. Det kan därmed tyckas tveksamt att kontrollen av om BAT-AEL innehålls eller ej ska ske utifrån en bedömd reningseffekt i en gemensam reningsanläggning (där reningsanläggningen inte omfattas av samma BAT-slutsats som del av det ingående vattnet. Det är också tveksamt att detta bedömda värde ska ligga till grund för vad Naturvårdsverket anser ska vara straffsanktionerande utsläppsvärden. (<i>Skogsindustrierna</i>)</p> <p>"Vid beräkningen bör man utgå från den utsläppsmängd som anläggningen tillfört gemensam reningsanläggning och använda den totala reningsgraden för att beräkna del av utsläppet ifrån anläggningen"</p> <p>SPBI ställer sig frågande till om Naturvårdsverket menar att man ska mäta samtliga ingående och utgående strömmar då det annars inte går att avgöra vilken anläggning som inte går normalt? Det skulle kunna innebära en kraftig ökning av provtagning och analyser. En ökning som redan tidigare bedömts som orimligt stor genom att i tillstånd ge villkor med att endast mäta den utgående strömmen. För de anläggningar som idag har villkor för enskilda strömmar kan denna skärpning till att räkna mängd istället för koncentrationvärden</p>		
--	--	--

	<p>innebära, för exempelvis en normalt oförorenad kylvattenström som är mycket stor och vars normala värde på föroreningen ligger under detektionsnivån, riskerar att multipliceras med just den detektionsnivån vilket kan leda till stora mängder i beräkningen men i verkligheten ingen eller ringa miljöpåverkan. I sådana fall blir det viktigt att arbeta med analysmetodens lägsta detektionsnivå. Det är också tveksamt om detta bedömda värde ska ligga till grund för vad som Naturvårdsverket anser vara straffsanktionerade utsläppsvärden. (SPBI)</p>		
S. 23	<p>Tillståndets rättskraft. NV anser att tillsynsmyndigheten med stöd av en BAT-slutsats utan utsläppsvärden kan ställa strängare krav än vad som följer av slutsatsen även om det inskränker verksamhetens tillstånd. Vi vill påminna om vad som står i författningsmotivet. ”<i>Verksamhetsutövaren måste inte klara samtliga slutsatser. Vissa kanske inte bedöms tillämpliga på verksamheten och andra kanske inte bedöms rimliga efter en avvägning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken. Det viktiga är att förhålla sig till innehållet i slutsatserna på ett sådant sätt att de försiktighetsmått som i praktiken vidtas för att leva upp till kravet på användning av bästa möjliga teknik kan anses tillräckliga med hänsyn till den miljöprestanda som slutsatsernas beskrivningar av bästa tillgängliga teknik syftar till. Tillsynsmyndigheten, eller den som prövar en fråga om tillstånd till verksamheten, kan också komma fram till att det är rimligt och miljömässigt motiverat att ställa mer långtgående krav än de som framgår av slutsatsen om bästa tillgängliga teknik. Förordningsmotiven säger att tillsynsmyndigheten får förelägga en verksamhetsutövare att följa BAT-slutsatser utan BATAEL om ett sådant föreläggande inte begränsar ett tillstånd med rättskraft. Om föreläggandet skulle</i></p>	Felaktiga skrivningar justeras.	Ja

<p><i>komma att begränsa ett sådant tillstånd har tillsynsmyndigheten att ansöka om omprövning av tillståndet enligt bestämmelserna i 24 kap. miljöbalken."</i></p> <p>Beskrivningen i NV utkast om rättskraften bör utgå, liksom motsvarande beskrivning på sid 18 i utkastet. Att hänsyn ska tas till BAT-slutsatser utan BATAEL kan inte innebära att ett föreläggande från tillsynsmyndigheten ska tillåtas bryta igenom rättskraften. <i>(Jernkontoret)</i></p> <p>I det tredje stycket står det: ” <i>Det är alltså så att tillsynsmyndigheten kan ställa strängare krav än vad som följer av slutsatsen även om detta skulle inskränka verksamhetens tillstånd...</i> ” . Skogsindustrierna delar inte denna tolkning.</p> <p>I 1 kap. 10 § anges att hänsyn ska tas till BAT-slutsatser vid prövning enligt 2 kap. 3 § MB. Om beaktandet av slutsatsen skulle kräva att ytterligare försiktighetsmått krävs bryter sådana krav igenom rättskraften. Det skulle kunna innebära att ett utsläppsvärde inte kan innehållas vid normal drift eller att verksamheten inte förmår klara normal drift på ett sätt som gott underhåll av anläggningen kräver. Det ger däremot inte något utrymme för att ställa strängare krav än vad hänsynen till BAT-slutsatsen ger utrymme för. Sådana krav får istället provas utifrån de vanliga omprövningsreglerna förutsatt att sådan möjlighet finns. Är inte frågan prövad i tillståndet finns det dock alltid ett utrymme för tillsynsmyndigheten att agera utifrån hänsynsreglerna. <i>(Skogsindustrierna)</i></p> <p>SPBI ställer sig frågande till att Naturvårdsverket i beaktande av BAT slutsatsen skall kräva ytterligare åtgärder och skärpa kraven i BAT slutsatsen. Dels leder detta till en förändring av</p>		
--	--	--

	<p>förutsättningarna för verksamheten och innebär att man ytterligare riskerar att försämra den svenska industrins konkurrenskraft jämfört med motsvarande industri i andra EU länder. Om tillsynsmyndigheterna vill ställa hårdare krav än de BAT -slutsatser som fastställts inom EU för detta göras utifrån de vanliga omprövningsreglerna som finns i svensk lagstiftning. (<i>SPBI</i>)</p> <p>Svenskt Näringsliv återger hela sammanhanget som förarbetsuttalandena ingår i samt anger: I 26 kap. 9 § tredje stycket miljöbalken stadgas att föreläggande och förbud inte får begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §. Det som sägs i förordningsmotiven är med andra ord att tillsynsmyndigheten får förelägga en verksamhetsutövare att följa BAT-slutsatser utan BAT-AEL om ett sådant föreläggande inte begränsar ett tillstånd med rättskraft. Om föreläggandet skulle komma att begränsa ett sådant tillstånd har tillsynsmyndigheten att ansöka om omprövning av tillståndet enligt bestämmelserna i 24 kap. miljöbalken.</p> <p>Beskrivningen av rättsläget under rubriken Slutsatser utan utsläppsvärden och rättskraften är felaktig och bör utgå. Detsamma gäller motsvarande beskrivning på sid 18 i utkastet. Att hänsyn ska tas till BAT-slutsatser utan BAT-AEL innebär inte att ett föreläggande från tillsynsmyndigheten tillåts bryta igenom rättskraften. För att det sistnämnda ska vara möjligt behöver 24 kap. 1 § eller möjligen 26 kap 3 § miljöbalken ändras. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>		
S. 25-26	<p>Onormala driftförhållanden. I Sverige tillämpas egenkontroll, vilket i många fall innebär att utsläppsmätningen blir mer frekvent än i andra medlemsstater. Att utifrån detta dra slutsatsen att</p>	Skrivningen förtydligas. Avseende figur 3 med bild på haveri görs ett förtydligande om att den	Ja

<p>verksamhetsutövare måste upprätta en händelselogg för att förklara varje överskridande av en BATAEL är oproportionerligt. Den administrativa bördan blir fullständigt orimlig. Hur ofta är det normal drift på ett kontor under ett år, när all teknik och alla människor är på plats och gör exakt det som ska göras? Och vilket jobb skulle det innebära om alla hela tiden skulle föra logg på när man inte är i normal drift (printer trasslar, kaffemaskinen tom, någon som kommer försent till ett möte etc.?) Vad som är normal drift kan bara avgöras från fall till fall, anläggning för anläggning, filter för filter, beroende på förutsättningarna vid varje enskild anläggning (t.ex. ha en enda anläggning 30 filteranläggningar/skorstenar, 8 driftavdelningar och ca 15 delprocesser). Vem gör bedömningen vad som är normal/onormal drift efter en sådan händelselogg upprättats, kommer driftincidenter hamna hos åklagare/domstol för avgörande? Avsnittet om onormala driftförhållanden bör strykas eller begränsas till att vägleda enligt IED. Utgångspunkten för vägledningen bör vara att verksamhetsutövaren ska visa att begränsningsvärdet innehålls när driftförhållandena är normala – inte att verksamhetsutövaren ska visa att onormala driftförhållanden har rätt när ett begränsningsvärde har överskridits. (<i>Jernkontoret</i>)</p> <p>Skogsindustrierna ser inte att det finns stöd för att det ska göras någon värdering av den bakomliggande orsaken till en driftstörning eller annan typ av onormal drift. Är det onormal drift ska utsläppen räknas bort oaktat den bakomliggande orsaken. Däremot kan eftersatt underhåll och bristande driftsrutiner leda till ingripande utifrån att anläggningen inte uppfyller BAT-slutsatsen enligt ovan. Det är dock två olika saker som inte ska blandas ihop.</p>	<p>illustrerar ett haveri.</p> <p>Figur 4 omarbetas.</p> <p>Förtydliganden görs bl a om att frågan om onormal drift kan behöva bedömas av tillsynsmyndigheten utifrån varje anläggnings specifika förutsättningar.</p>	
---	--	--

	<p>Skogsindustrierna anser att bilden på sid 26 är missvisade snarast illustrera något som kan benämnas haveri. (<i>Skogsindustrierna</i>)</p> <p>Om det är onormal drift så skall utsläppen räknas bort oavsett orsaken till den onormala driften. Att ha en glidande skala mellan onormal, normal och optimal drift som skall prövas i efterhand av ett straffsanktionerat värde leder till en oacceptabel osäkerhet om värdet innehålls eller inte. SPBI bedömer att gränsdragningen och tolkningen av dessa begrepp kan komma att bli ett problem. Var eller i vilken instans/myndighet som denna gränsdragning skall avgöras är inte heller klart. Vid det informationsmöte som hölls för raffinaderierna i januari 2015 uttalades det tydligt att i Sverige kommer vi att ha två parallella OLIKA system IED/BREF och svensk miljölagstiftning/tillstånd och att båda skall uppfyllas. SPBI anser att genom detta stycke blandas dessa ihop och då till industrins nackdel. Figur 4 skärper kraven ytterligare.(<i>SPBI</i>)</p> <p>Avsnittet om onormala driftförhållanden i utkastet präglas enligt Svenskt Näringslivs uppfattning av ett missförstånd av syftet med BAT-AEL. Syftet är, som nämnts ovan, att säkerställa att bästa tillgängliga teknik har installerats och att den används. Detsamma anges för övrigt på sid 17 i utkastet till vägledning. I andra medlemsstater är det vanligt att efterlevnadskontroll utförs av tillsynsmyndigheten. Sådan kontroll ska således enligt direktivet ske vid nor-mala driftförhållanden. I Sverige tillämpas egenkontroll, vilket i många fall innebär att utsläppsmätningen blir mer frekvent än i andra medlemsstater. Att utifrån detta dra slutsatsen att verksamhetsutövare måste upprätta en händelselogg</p>		
--	---	--	--

	<p>för att förklara varje överskridande av en BATAEL är oproportionerligt. Den administrativa bördan blir helt enkelt för stor. Vad som är normal drift måste avgöras från fall till fall beroende på förutsättningarna vid varje enskild anläggning. Vidare anges att ett grundläggande krav för att få räkna bort ett värde bör vara att de försiktighetsmått som följer av miljöbalkens hänsynsregler har vidtagits för att för-hindra utsläpp. I denna del måste det rimligen vara tillräckligt att konstatera att villkoren i tillståndet har följts eftersom dessa utgör en uttolkning av de allmänna hänsynsreglerna för den enskilda anläggningens vidkommande. Avsnittet om onormala driftförhållanden bör skrivas om. Utgångspunkten för vägledningen bör vara att verksamhetsutövaren ska visa att begränsningsvärdet innehålls när driftförhållandena är normala – inte att verksamhetsutövaren ska visa att onormala driftförhållanden har rått när ett begränsningsvärde har överskridits. Kravet i IED på att innehålla begränsningsvärden gäller under normala driftförhållanden under de förut-sättningar och på det sätt som anges i respektive BAT-slutsats. Teknikbaserade utsläppsvärden måste således tolkas och tillämpas på ett annat sätt än tillståndsvillkor enligt miljöbalken för att IED-systemet ska fungera som avsett. <i>(Svenskt Näringsliv)</i></p>		
S. 27-29	<p>Alternativvärden. NV rekommenderar tillståndsmyndigheten att inta en försiktig attityd till alternativvärden i tillstånd. Som skäl för detta anges att syftet med det svenska genomförandet av IED är att minska belastningen på provningsorganisationen. Syftet med det svenska genomförandet av direktivet är riktigt återgivet. Det syftet uppnås emellertid genom att BATAEL gäller som generella föreskrifter i Sverige med möjlighet att föreskriva individuella alternativvärden eller meddela individuella dispenser. Att rekommendera restriktivitet när det gäller individuella</p>	<p>Avsikten är att inte tillstånd och BAT-slutsatser sammanblandas alltför mycket, vilket förtydligas.</p>	<p>Ja</p>

<p>alternativvärden, som är en av två ”ventiler” i IED-systemet, är i ljuset av detta vare sig logiskt eller rimligt. IED 15.4 ger ju också dessa möjligheter. (<i>Jernkontoret, Svenskt Näringsliv</i>)</p> <p>Skogsindustrierna finner resonemanget om alternativvärden svårt att följa men uppfattar att andemeningen är att alternativvärden inte bör tillämpas.</p> <p>Uppfattning att alternativvärden inte är önskvärda är något som inte hör hemma i en vägledning avseende industriutsläppsreglerna. Om alternativvärden är lämpliga eller inte beror helt på hur dessa utformas. Väl anpassade till verksamheten kan alternativvärden vara ett sätt att förenkla hanteringen både för verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet. Det är en fråga som måste avgöras från fall till fall och det finns inte någon som idag kan säga vad som är bäst utan att hänge sig åt rena spekulationer.</p> <p>Att det inte skulle gå att bestämma alternativvärden för annan tidsperiod än den som anges som BAT-AEL är en orimlig hållning. I sådant fall skulle bestämmelserna om alternativvärden vara helt meningslösa i det avseendet. Det kan inte vara avsikten. I 1 kap. 13 § IED-förordningen anges att utsläppsvärden och de beskrivningar och andra försiktighetsmått som finns i de slutsatser som anges i 2 kap. ska användas som referens. Därmed finns det ett utrymme för att bestämma alternativvärden.</p> <p>Figur 5 är missvisande. Där anges att ändrad tidsperiod fordrar dispens. Det är inte i enlighet med IED-förordningen. Där regleras det som alternativvärden så länge det inte innebär högre utsläppsnivåer. Detta bör därför justeras.</p>	<p>Meningen är främst att förklara att BAT-slutsatser inte måste anpassas in i tillståndet. Rätten att söka alternativvärde finns och är avsedd som ventil.</p> <p>I IED-direktivet anges att samma miljöskyddsnivå måste uppnås med alternativvärdet (art. 15.3), vilket begränsar möjligheterna att använda alternativvärden med längre tidsperioder. Texten i Tidigare figur 5 tas bort.</p>	
--	---	--

	<p>(Skogsindustrierna) SPBI anser att rätt tillämpat och med ett bra underlag kan alternativvärden underlätta för både verksamhetutövare och tillsynsmyndighet. Att genomföra alltför många provtagningar och analyser bara för att det finns två parallella system kan inte anses leda till ökad miljönytta. (SPBI)</p>		
	<p>Vi tycker det är bra att tsm kan avgöra om mätfrekvens eller mätmetod, men varför begränsas detta till BAT utan AELs, och att det bara är för tidsperiod i BAT-AELs som dispens krävs. Bilden på sid 29 är endera fel eller inte komplett. Dessutom stämmer inte bilden med de besked/vägledning som hittills funnits. Ansökningar om både mätfrekvens och mätmetod har gått in till MPD. (Jernkontoret)</p>	<p>Tidigare figur 5 tas bort. Skrivningar om mätmetod och mätfrekvens förtydligas.</p>	<p>Ja</p>
	<p>Det stämmer inte att mätmetod som NV skriver hittills är reglerade i slutsatser utan utsläppsvärden. Exempelvis i BAT 67 och 81 i slutsatser för järn och stål talas det om kvalificerade stickprov eller 24-timmars blandprov. I BAT 65, talas å ena sidan om dagliga medelvärden men i BAT 14 och 15 å andra sidan klarläggs att kontinuerlig mätning inte avses utan regelbundna stickprovskontroller. Eftersom detta främst är en teknikkontroll och endast på de ställen BAT 14 kräver det, behövs det mer än en gång/år, och då med kontinuerlig processövervakning med s.k. tribopinnar? Våra kollegor på kontinenten kommer troligen bara göra det en gång/år, och dem förstår inte hur Sverige lyckas tolka kravet på daily mean value som kontinuerlig mätning, eftersom man måste läsa t.ex. BAT 65 och BAT 14 ihop. En vägledning bör därför fastställa funktionen av BAT 14 – d.v.s. medelvärdesbildning sker genom beräkningar där så är angivet ex dygnsmedelvärde. Vi förstår inte heller när NV menar att det är en förändrad tidsperiod kopplat till ”dagliga medelvärden”?</p>	<p>Vägledningen är generell och går inte in på branschspecifika frågor. Den utpekade meningen skrivs om.</p>	<p>Ja</p>

	<i>(Jernkontoret)</i>		
S. 31	<p>Dispenser. Jernkontoret undrar vad som avses med "gammal" anläggning (jämför ett koksverk som har en livslängd på 60 år) och " normalt företag"? Svensk stålindustri är extremt nischad och det går inte och säga vad som är normalt eftersom varje företag är unikt. Det är en anledning att vi har tillstånd som är utformade för den enskilda anläggningen och var den ligger. Därför är också BATC endast en kontroll att BAT finns på plats och fungerar som den ska. <i>(Jernkontoret)</i></p> <p>Skogsindustrierna delar inte uppfattningen under punkten <i>Särskild produktionsprocess ...</i> För massa- och papperstillverkning är just produktions- och produktspecifika skillnader i många fall avgörande för verksamheten och kan resultera i olika utsläppsnivåer trots att BAT används. Samtliga sådana förhållanden har inte kunnat täckas i BAT-slutsatsen och kan därmed mycket väl utgöra grund för dispens. Skogsindustrierna anser därför att skrivningen i vägledningen bör "mjukas" upp. <i>(Skogsindustrierna)</i></p>	Exemplen tas bort till följd av flertal synpunkter.	Ja
	<p>I fråga om dispenser har vare sig MMD eller MPD tidigare handlagt denna typ av ärende och vid MPD finns ingen och mycket liten vana eller erfarenhet av A-verksamheter i allmänhet och stålprocesser i synnerhet. Frågorna och kompletteringsmängderna hittills oroar oss. Skälet till detta är nog att mätmetoder och mätperioder i BAT-slutsatsernas skiljer sig från det svenska sättet att skriva villkor. Med de skrivningar som nu finns i vägledningen om att vara restriktiv, ta in mycket underlag och krav på redovisning av onormal drift, kommer prövningarna inte underlättas. <i>(Jernkontoret)</i></p>	Förutsättningarna för dispens enligt 1 kap. 16 § IUF måste vara uppfyllda. Avsnitt 8.5.3 avser Naturvårdsverkets bedömning av nödvändigt underlag för att den bedömningen ska kunna göras.	Nej
	Skälet till att lägga BATC i förordning var att inte belasta prövningssystemet. Jernkontoret har hela tiden framhållit att	IUF pekar ut MPD/MMD som prövningsinstans för	Nej

	<p>eftersom BATC handlar om teknikkontroll borde tsm vara tillräckliga (utanför provningssystemet helt) för att bedöma alternativvärden och dispenser. Detta eftersom vi har parallella system där redan villkor sätts för verksamheten sätts i det enskilda fallet och för all driftstid. Vägledningen fastslår på flera ställen att det är två system som ska hållas isär men verkar sen glömma detta när man vägleder. <i>(Jernkontoret)</i></p>	<p>alternativvärden och dispenser.</p>	
	<p>Texten om att det kan anses vara motiverat för en särskild produktionsprocess för att tillverka en produkt som även kan tillverkas på annat sätt med mindre miljöpåverkan bör strykas. Exemplet förutsätter en bedömning av om produkter som har tillverkats i olika typer av produktionsprocesser är likvärdiga eller inte. För svensk stålindustrin som är extremt nischad och inte ens finns i samma kundsegment blir detta påstående verkligen märkligt. I några få fall är man samma bolag och har produktionsprocess på två ställen, och innebörden i det skrivna skulle betyda att om SSAB i Luleå klarar ett värde och inte Oxelösund inte gör det, ska MPD då inte bevilja en dispens för SSAB i Oxelösund eftersom man gör samma sorts ämne? Om marknaden efterfrågar produkter som har tillverkats genom en viss process ska väl inte myndigheter eller domstolar bestämma hur efterfrågan ska tillgodoses med andra produkter. Se också JK:s svar på utkast till Miljöprövningsförordningen om hur fel det blir att använda produkter för att avgöra vad som är huvudsaklig verksamhet och sidoverksamhet. <i>(Jernkontoret)</i></p> <p>"Särskild produktionsprocess används för att tillverka produkt som kan tillverkas på annat sätt: I sådant fall är en dispens knappast motiverad"</p> <p>SPBI anser att om man har valt en produktionsprocess måste den</p>	<p>Exemplen tas bort till följd av flertal synpunkter.</p>	<p>Ja</p>

	<p>anläggningen anses vara befintlig och då är kostnaden för att byta process inte försumbar, och den kostnaden måste vägas mot miljönyttan och borde kunna beviljas dispens. <i>(SPBI)</i></p> <p>Under rubriken Tekniska egenskaper anges att en dispens knappast kan anses vara motiverad för en särskild produktionsprocess för att tillverka en produkt som även kan tillverkas på annat sätt med mindre miljöpåverkan. Exemplet förutsätter en bedömning av om produkter som har tillverkats i olika typer av produktionsprocesser är likvärdiga eller inte. Detta kan skenbart tyckas enkel men vad som ska betraktas som likvärdiga produkter kan endast marknadsaktörerna bedöma. Exempelvis kan det som synbart verkar vara samma produkt ha mycket olika hållfasthetsegenskaper, vikt eller andra beskaffenheter som krävs för olika applikationer och produceras i mycket varierande processer med olika miljöpåverkan. Om marknaden efterfrågar produkter som har tillverkats genom en viss process har myndigheter eller domstolar inte rätt att bestämma att efterfrågan ska tillgodoses med andra produkter. Exemplet bör därför utgå. <i>(Svenskt Näringsliv)</i></p>		
S.33	<p>Dubbla värden, olika medelvärdesperioder. Skogsindustrierna konstaterar att vägledningen här avviker från Sveriges grundläggande inställning att det räcker att innehålla ett av flera BAT AEL om olika medelvärdesperioder, dvs. både kort- och långtidsmedelvärden. <i>(Skogsindustrierna)</i></p> <p>På sid 33 i utkastet anges att både kort- och långtidsmedelvärden ska uppfyllas om inte annat anges i BAT-slutsatsen. Som skäl för detta förs ett resonemang om att långtidsmedelvärden kan vara tillräckliga i fall där det handlar om långsiktiga miljöeffekter på en regional skala medan</p>	<p>Sverige fick inte igenom sin avvikande mening samband med beredningen av BREF:en för produktion av papper, massa och kartong. Skrivningen utgår ifrån detta.</p> <p>Att BAT-slutsatserna främst syftar till teknikkontroll nämns på flera ställen i vägledningen. Utpekade skrivningar har justerats.</p>	Nej

	<p>korttidsvärden kan räcka i fall det i första hand gäller att förhindra lokala, kortvariga effekter. Resonemanget utgår således från principerna för villkorsskrivning enligt miljöbalken. Som anges på sid 17 i utkastet saknar systemet med BAT-slutsatser en styrning av vilken total miljöpåverkan som kan tillåtas. Där anges också att BAT-slutsatserna snarast syftar till en slags kontroll av att den installerade tekniken fungerar som avsett. Vidare poängteras att detta utgör en skillnad i förhållande till tillståndsvillkor enligt miljöbalken. I ljuset av det som anges på sid 17 i utkastet, i vilket Svenskt Näringsliv instämmer, framstår resonemanget på sid 33 som felaktigt. Enligt Svenskt Näringslivs uppfattning bör det i de flesta fall vara tillräckligt att antingen kort- eller långtidsvärden uppfylls. Det avgörande är huruvida det är möjligt att bedöma om installerad reningsutrustning fungerar som avsett. Vägledningen om dubbla värden bör således utgå eller omformuleras. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>		
S.33	<p>Om verksamheten ligger nere eller har avslutats. Av vägledningen framgår att Naturvårdsverket anser att så länge tillståndet är giltigt så gäller tillämpliga delar i IUF, oavsett om verksamheten ligger nere eller avslutats. Skogsindustrierna delar inte denna uppfattning. IED-förordningen riktar sig till de som bedriver verksamhet. Det anges inte någonstans att den även innefattar de som har bedrivit en verksamhet och inte längre gör det. Därav kan man dra slutsatsen att IED-förordningen inte är tillämplig på nedlagda verksamheter, dvs. där det inte längre bedrivs någon verksamhet. Samma sak gäller för de fall tillstånd har beviljats men någon verksamhet ännu inte kommit till stånd. Därmed inte sagt att</p>	IED-klassningen av svenska verksamheter har kopplats till verksamheters miljötilstånd.	Nej

	<p>verksamhetsutövaren inte bör ansöka om tillståndets upphörande när verksamheten avslutats. (<i>Skogsindustrierna</i>) Naturvårdsverkets anser att industriutsläppsförordningens bestämmelser bör tillämpas även på verksamhet som ligger nere eller har avslutats om tillståndet är giltigt (sid 33). Svenskt Näringsliv har svårt att se något skäl för en sådan ståndpunkt. Industriutsläppsförordningen gäller vissa verksamheter i miljöprövningsförordningen (2013:251), se 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen. Om den aktuella verksamheten inte längre bedrivs, finns inte längre någon verksamhet (med undantag för avfallsdeponier och annan passiv förvaringsverksamhet) varför förordningen inte bör vara tillämplig. Att för icke aktiva verksamheter kräva en redovisning av hur kraven i gällande BAT-slutsatser uppfylls är enligt Svenskt Näringslivs mening en onyttig och därmed orimlig administrativ börda. Det aktuella avsnittet bör därför utgå eller omformuleras. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>		
S. 33-34	<p>Skogsindustrierna anser att det inte går att tillämpa ett årsmedelvärde på enbart en del av ett år. Det skulle i sådant fall bli ett delårsvärde och därmed inte relevant eftersom det då skulle vara avsevärt strängare än ett årsvärde. Att retroaktivt räkna in värden dessförinnan finns det inte heller något stöd för. Inte heller varianten med att räkna med ett brutet år blir korrekt eftersom man då tappar bort ett antal månader på det första hela kalenderåret. Det enda rimliga och mest korrekta är att börja räkna årsmedelvärden från början av det första hela kalenderåret som börjar efter det att BAT-slutsatserna börjat gälla. (<i>Skogsindustrierna</i>)</p>	<p>Föreslagen lösning har förtydligats. BAT-AEL:er måste uppfyllas fyra år efter publicering oavsett när på året publicering sker..</p>	Nej

S. 35	<p>Egenkontroll och tillsyn. Skogsindustrierna anser att den andra punkten är irrelevant och ska utgå. BAT-slutsatserna innebär att BAT-slutsatser utan utsläppsvärden samt det övre värdet i intervallet för BAT- AEL ska innehållas fyra år efter antagandet. Det är således detta som ska bedömas av verksamhetsutövaren. (<i>Skogsindustrierna, SPBI</i>) Det är anmärkningsvärt att Naturvårdsverket hänvisar till att Sverige har två parallella system som inte ska blandas ihop samtidigt som de vill att industrin skall redovisa hur de dels uppfyller IED och BAT-slutsatser och dels BMT enligt Miljöbalken på samma gång. (<i>SPBI</i>)</p>	<p>Kravnivån i fråga om slutsatser utan utsläppsvärden är just hänsynsreglernas (se 1 kap. 10 § IUF). Utpekad punkt har förtydligats.</p>	Nej
S. 38	<p>Ändring efter endast anmälan. NV rekommenderar att tillsynsmyndigheterna inte ska tillämpa en utvidgad tolkning av bestämmelsen. Jernkontoret vill påminna om varför denna ändring kom tillstånd. Orsaken var framförallt att de investeringar som behöver göras för att uppfylla BATC inom fyra år behöver en snabb handläggning för att ens hinna byggas innan de fyra åren är över. Investeringarna är ju till för att förbättra miljön i detta fall och därmed är det höjd bortom att tvivel att det skulle ge någon olägenhet för människa eller miljö, investeringen görs ju att precis motsatt skäl. Rekommendationen hör inte hemma i en vägledning om industriutsläppsbestämmelserna. Är skälet att statliga miljömyndigheter inte har talerätt vad avser beslut om anmälningar? Eller att man vill ha gränsen för tillståndsprövning prövad i högre instans = ökad byråkrati och handläggningstider? (<i>Jernkontoret</i>)</p> <p>Skogsindustrierna vill erinra om att skälet till lagändringen är att verksamheter snabbare ska kunna anpassa sig till BAT-slutsatserna. Vägledningen präglas här av rädsla och byråkrati</p>	<p>Avsnittet lyfts ut ur vägledningen och publiceras separat.</p>	Ja

	<p>som inte gagnar miljön. (<i>Skogsindustrierna</i>) På sid 38 i utkastet rekommenderas tillsynsmyndigheterna att inte tillämpa en utvidgad tolkning av bestämmelsen i 1 kap. 4 § första stycket miljöprövningsförordning. Svenskt Näringsliv anser att vägledning om 1 kap. 4 § inte hör hemma i en vägledning om industriutsläppsbestämmelserna. Detta gäller i synnerhet eftersom den aktuella vägledningen i princip endast återger rekvisiten i den aktuella bestämmelsen och en rekommendation att tillämpa bestämmelsen restriktivt eftersom statliga miljömyndigheter inte har talerätt vad avser beslut om anmälningar. Det är inte en vägledning i begreppets gängse betydelse utan kan snarare betraktas som ett försök till styrning av tillsynsmyndigheternas arbete. Det aktuella avsnittet bör därför utgå. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>		
S. 40	<p>Tillståndsmyndigheten och de parallella systemen. SPBI anser att det som här skrivs här innebär att industrin ska bli fast i två system för evigt utan tanke på merkostnad och miljöpåverkan av dubbla kontroller får anses som remarkabelt. Omsorgen av provningssystemets arbetsbelastning får inte leda till högre kostnader och ökad arbetsbelastning för verksamhetutövare. Vid en tillståndsprovning måste ambitionen vara att verksamhetsutövaren får ett system att förhålla sig till. (<i>SPBI</i>)</p>	Sverige har genomfört direktivet på ett sätt som innebär två parallella system.	Nej
S. 40	<p>Prövning. Skogsindustrierna finner att detta avsnitt kan utgå från vägledningen då dessa frågor avgörs av Mark- och miljödomstolarna och miljöprövningsdelegationerna. (<i>Skogsindustrierna</i>) Miljööverdomstolen har vid ett flertal tillfällen funnit att villkor som överensstämmer med gällande generella föreskrifter inte bör föreskrivas (se t.ex. MÖD 2002:73). Detsamma bör gälla villkor som reglerar samma sak som det som regleras i generella föreskrifter (om det inte föreligger skäl</p>	Prövningsinsanser är fria i sin bedömning i varje enskilt fall. Vägledningen avser främst lagstiftarens syfte med bestämmelserna.	Nej

	<p>att skärpa kraven för just den verksamhet som prövas). Sammantaget talar resurs- och effektivitetsskäl, rättssäkerhetsöverväganden samt praxis beträffande generella föreskrifter för att överlappningar mellan BAT-AEL och tillståndsvillkor enligt miljöbalken bör undvikas. Avsnittet om prövning i Naturvårdsverkets utkast till vägledning har inte denna inriktning och bör därför utgå. Enligt Svenskt Näringslivs uppfattning är det också generellt olämpligt att Naturvårdsverket utarbetar vägledningar i frågor som ska avgöras av mark- och miljödomstolar och miljöprövningsdelegationer i mål och ärenden där Naturvårdsverket har talerätt. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)</p>		
S. 47	<p>Villkor enligt MB omfattar all drift. Naturvårdsverket föreslår att om tillståndsmyndighet beslutar om ett tillståndsvillkor som anger kravnivån i direkt enlighet med en BAT-AEL (och alltså endast gäller under normala driftförhållanden) att det då krävs att det "samtidigt föreskrivs hur mycket onormal drift som kan tillåtas för att fånga upp hur stora utsläpp som kan godtas." SPBI anser att onormal drift är en följd av oförutsedda händelser och kan knappast förutses och att då föreslå att man föreskriver hur mycket onormal drift som kan tillåtas är knappast möjligt. (<i>SPBI</i>)</p>	<p>För att tillståndsvillkor enligt MB ska vara i enlighet med praxis behöver de formuleras så att de omfattar all drift.</p>	Nej
S. 47	<p>Straffsanktioneringen. Tolkningen i utkastet strider mot författningstexten samt att den är ologisk med hänsyn till att BAT-AEL syftar till en kontroll av att den installerade tekniken fungerar som avsett. Den logiska konsekvensen av att reningsteknik inte fungerar som avsett är att verksamhetsutövaren åläggs att åtgärda problemet – inte att verksamhetsutövaren straffas. En sanktion skulle kunna bli aktuell om verksamhetsutövaren underlåter att vidta åtgärder för att få</p>	<p>Avsnittet skriv om.</p>	Ja

	<p>tekniken att fungera. Konstruktionen har, som Naturvårdsverket påpekar, likheter med de tidigare använda riktvärdena. Detta kan emellertid knappast vara ett problem när det gäller föreskrifter som syftar till kontroll av teknisk prestanda, och avsnittet måste ändras eller utgå. <i>(Jernkontoret)</i></p> <p>Skogsindustrierna delar inte Naturvårdsverkets uppfattning om rättsföljden vid överskridande av BAT-AEL och utvecklar sina ståndpunkter i bifogade PM som tidigare tillställts Miljödepartementet. <i>(Skogsindustrierna)</i></p> <p>SPBI delar inte denna bedömning som Naturvårdsverket gör att ett överskridande av BAT-AEL är en straffsanktionerad handling då det inte finns grund i lagstiftningen för detta. Stycket bör strykas alternativt utredas närmare. <i>(SPBI)</i></p> <p>Denna tolkning, eller om så är avsikten med den svenska lagstiftningen, går långt utöver vad som EULA och därmed även Svenska Kalkföreningen accepterade, då man efter protester medverkade till att ta fram BAT-slutsatser som baserades på en datainsamling gjord under en helt annan legal regim. Svenska Kalkföreningen kan inte godta tolkningen, och svårligen även en svensk lagstiftning, som gör att onormala driftförhållanden, som medför att även små, kortvariga och oavsiktliga överskridanden av BAT-AEL, blir direkt straffsanktionerade. Avsnittet bör därför arbetas om helt. <i>(Svenska Kalkföreningen)</i></p> <p>Den osäkerhet och diskussion som har följt utmönstringen av riktvärden beror på att det är olämpligt att straffsanktionera villkor som i första hand reglerar prestandan eller funktionen hos en reningsanläggning. Ett enstaka överskridande av ett sådant villkor har inget straffvärde. Syftet med ett</p>		
--	--	--	--

<p>teknikbaserat villkor är att säkerställa att verksamhetsutövaren använder en reningsanläggning som uppfyller kravet på bästa tillgängliga teknik samt att anläggningen sköts så att den fungerar som avsett. Först om reningsanläggningen inte installeras eller inte används eller missköts kan en straffsanktion vara rimlig. Likheten mellan de tidigare riktvärdena och utsläppsvärdena enligt industriutsläppsförordningen är emellertid sådana att det bör vara först om verksamhetsutövare inte anmäler ett överskridande tillsynsmyndigheten och/eller vidtar åtgärder för att innehålla utsläppsvärdet som överträdelsen är straffbar. På sid 47 i utkastet anges överträdelse av BAT-AEL är en direkt straffsanktionerad handling. Som skäl för detta anges att 1 kap. 9 § industriutsläppsförordningen har fått en felaktig placering, direkt efter 1 kap. 8 § om BATAEL. Svenskt Näringsliv anser att tolkningen i utkastet strider mot författningstexten samt att den är ologisk med hänsyn till att BAT-AEL syftar till en kontroll av att den installerade tekniken fungerar som avsett (se t.ex. sid 17 i utkastet). Den logiska konsekvensen av att reningsteknik inte fungerar som avsett är att verksamhetsutövaren åläggs att åtgärda problemet – inte att verksamhetsutövaren straffas. En sanktion kan möjligen aktualiseras om verksamhetsutövaren underlåter att vidta åtgärder för att få tekniken att fungera. Konstruktionen har, som Naturvårdsverket påpekar, likheter med de tidigare använda riktvärdena. Detta kan emellertid knappast vara ett problem när det gäller föreskrifter som syftar till kontroll av teknisk prestanda. Däremot är det ett problem att Naturvårdsverkets tolkning torde stå i strid med förbudet mot ”self-incrimination”</p>		
--	--	--

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

	i art. 6 i Europakonventionen om mänskliga rättigheter (se härom SOU 2011: 86, s. 132). Svenskt Näringsliv anser att utkastet till vägledning i denna del är uppseendeväckande. Avsnittet om 1 kap. 9 § industriutsläppsförordningen måste ändras eller utgå. (<i>Svenskt Näringsliv</i>)		
	Behov av komplettering. Skogsindustrierna anser att vägledningen bör belysa IPPC BAT-slutsatsernas roll. (<i>Skogsindustrierna</i>)	Detta nämns bl a i avsnitt 6.5.4.	Ja
	Behov av möte. Svenskt Näringsliv föreslår ett möte där vägledningen kan diskuteras mer ingående med företrädare för näringslivet. (<i>Svenskt Näringsliv</i>) Vi deltar gärna i arbetet i syfte att bidra till en för såväl myndigheter som verksamhetsutövare ändamålsenlig vägledning. (<i>Skogsindustrierna</i>)	Vägledningen diskuteras som en punkt på ett gemensamt möte i november 2015.	Ja

/Linda Sjöo och Maria Enroth